

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. március 11.)

az Olaszország által a repüléstechnikai ipar részére nyújtott C 61/03 (ex NN 42/01) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2008) 845. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles.)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/806 /EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére, tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy a fent említett rendelkezések alapján tegyék meg észrevételeiket ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A vizsgált intézkedés a repüléstechnika területén végzett kutatási és fejlesztési projekteknek szánt egyedi támogatásokra vonatkozik. Az „Interventi per lo sviluppo e l'accrescimento di competitività delle industrie operanti nel settore aeronautico” (A repüléstechnikai ágazatban működő ipari vállalkozások fejlesztését és versenyképességének növelését célzó intézkedések) megnevezésű támogatást Olaszország nyújtotta az 1985. december 24-i 808. törvény (a továbbiakban: a 808/1985 sz. törvény) értelmében. A Bizottság a programot 1986-ban hagyta jóvá ⁽²⁾.

1. ELJÁRÁS

- (2) A Bizottsághoz 1999. október 7-én, ismételtén pedig 2001. január 12-én bejelentés érkezett, mely szerint Olaszország jogellenes támogatást nyújtott egyedi kutatási és fejlesztési (a továbbiakban: K+F) projekteknek az olasz repüléstechnikai ipar területén.
- (3) A Bizottság 2000. május 8-án információkat kért, amelyeket az olasz hatóságok augusztus 1-jén adtak meg.

A bejelentő a 2001. április 27-én és 2002. május 30-án kelt levelében további információkat szolgáltatott.

- (4) 2001. február 1-jén az olasz hatóságok néhány információt közöltek a Bizottsággal az Olaszország által tizenhárom K+F projektnek nyújtott, be nem jelentett támogatásról.
- (5) A Bizottság a 2001. augusztus 14-én és 2001. augusztus 24-én kelt levelében további információkat kért az olasz hatóságoktól a projektekről. Olaszország 2001. október 31-én hat esettel kapcsolatban további információkat nyújtott be.
- (6) A Bizottság 2002-ben független szakértőket kért fel a hat projekt értékelésére. A szakértői jelentéseket 2003. április 7-én és 2003. április 23-án vette kézhez.
- (7) Az olasz hatóságok kérésére két megbeszélésre került sor 2003. május 27-én és 2003. június 30-án.
- (8) 2003. október 1-jén a Bizottság megindította a hivatalos vizsgálati eljárást (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló első határozat) hat, nagy összegű kutatási és fejlesztési projekt részére nyújtott támogatás ügyében, amelyet Olaszország nem jelentett be egyenként. Ezzel megszegte a K+F támogatásokra alkalmazandó szabályokat, mivel nem tartotta be a Bizottság részére történő bejelentési kötelezettséget a kutatás-fejlesztéshez nyújtott állami támogatások közösségi keretszabályozásáról szóló bizottsági közlemény ⁽³⁾ (a továbbiakban: az 1996-os keretszabályozás), valamint a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott állami

⁽¹⁾ HL C 16., 2004.1.22., 2. o. és HL C 252., 2005.10.12., 10. o.

⁽²⁾ 281/84. sz. ügy, 1986. május 14-i SG(86)5685. sz. levél.

⁽³⁾ HL C 45., 1996.2.17., 5. o.

- támogatások 1986-os közösségi keretszabályozása⁽⁴⁾ (a továbbiakban: az 1986-os keretszabályozás) előírásait. A Bizottság a kételyeinek adott hangot a hat esetnek a K+F céljaira nyújtott támogatások területén alkalmazandó szabályokkal való összeegyeztethetőségét illetően⁽⁵⁾.
- (9) Az eljárás megindításáról szóló első határozatot követően a következő felek nyújtották be észrevételeiket:
- a) Olaszország 2004. február 3-i levelében, amelyet a Bizottság 2004. február 4-én iktatott, 2004. február 18-én kelt és a Bizottság által 2004. február 23-án iktatott levelében Olaszország megküldte észrevételeinek módosított változatát;
- b) Franciaország 2004. február 20-i levelében, amelyet a Bizottság ugyanazon a napon iktatott;
- c) A Finmeccanica 2004. február 20-i levelében, amelyet a Bizottság 2004. február 23-án iktatott;
- d) Egy meg nem nevezett érdekelt harmadik fél 2004. február 23-i levelében küldte meg észrevételeit, amelyet a Bizottság ugyanazon a napon iktatott.
- (10) A Bizottság a beérkezett észrevételeket 2004. március 22-i levelében továbbította Olaszország részére.
- (11) Olaszország ezen észrevételekre a 2004. május 26-én kelt és a Bizottság által 2004. május 28-án iktatott levelében válaszolt.
- (12) Az érdekelt harmadik fél a Bizottság által 2004. július 6-án iktatott, 2004. július 1-jei levelében további információkat közölt az eljárás megindításáról szóló első határozatban említett hat eset jóváhagyott támogatási programját létrehozó 808/1985 sz. törvény alkalmazásával kapcsolatban.
- (13) Olaszország a Bizottság által 2004. augusztus 4-én iktatott, 2004. augusztus 3-i levelében további információkat szolgáltatott a 808/1985 sz. törvénnyel és annak az eredeti vizsgálati eljárásban említett esetekre történő alkalmazásával kapcsolatban.
- (14) Az érdekelt harmadik fél a Bizottság által 2004. augusztus 20-án iktatott, 2004. augusztus 19-i levelében további információkat szolgáltatott a 808/1985 sz. törvénnyel és annak egyedi esetekre történő alkalmazásával kapcsolatban.
- (15) A Bizottság 2004. szeptember 13-i levelében további információkat kért Olaszországtól az eredeti eljárás keretében vizsgált esetekről.
- (16) Az érdekelt harmadik fél a Bizottság által 2004. szeptember 22-én iktatott, 2004. szeptember 20-i levelében további információkat közölt a 808/1985 sz. törvénnyel és annak egyedi esetekre történő alkalmazásával kapcsolatban.
- (17) Olaszország a Bizottság által 2004. október 1-jén iktatott, 2004. szeptember 30-i levelében válaszolt a Bizottság fenti, 2004. szeptember 13-i levelére.
- (18) A Bizottság 2004. október 12-i levelében figyelmeztette Olaszországot, hogy a 2004. szeptember 13-i levelére adott válaszokat hiányosnak ítéli meg. A Bizottság megismételte a kérését azzal a kiegészítéssel, hogy válasz hiányában vagy hiányos válasz esetén az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazásáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽⁶⁾ (a továbbiakban: eljárási szabályzat) 10. cikkének (3) bekezdése értelmében felszólítja az olasz kormányt, hogy közölje a kért információkat.
- (19) Olaszország 2004. október 15-én kelt és a Bizottság által ugyanazon a napon iktatott, valamint 2004. október 22-én kelt és a Bizottság által 2004. október 25-én iktatott leveleiben válaszolt a Bizottság fenti, 2004. október 12-i levelére.
- (20) 2004. december 10-én a Bizottság úgy határozott⁽⁷⁾, hogy felszólítja Olaszországot az információk közlésére, és teljes körű választ kért a fenti, 2004. szeptember 13-i levelében feltett kérdésekre.
- (21) Olaszország 2005. január 19-én kelt és a Bizottság által 2005. január 21-én iktatott levelében válaszolt az információközlési felszólításra.
- (22) Olaszország 2005. március 10-én kelt és a Bizottság által 2005. március 14-én iktatott levelében további információkkal egészítette ki az információközlési felszólításra küldött válaszát.
- (23) 2005. június 22-i⁽⁸⁾ határozatában a Bizottság úgy határozott, hogy kiszélesíti az eljárás alkalmazási körét (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló második határozat). E második határozatot 2005. október 12-én tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*⁽⁹⁾.
- (24) Az olasz hatóságok 2005. június 17-i levelükben megjegyezték, hogy az eljárás megindításáról szóló két határozat nemzetbiztonsági szempontból érzékeny kérdéseket érint.
- (25) A Bizottság 2005. július 15-i levelében adott válasza szerint a vizsgálat kizárólag polgári szempontokra korlátozódik, és éppen van szükség a nemzetbiztonsági szempontból fontos projektek értékelésének elvégzésére, hogy azokat kizárják a végleges határozat alkalmazási köréből.

⁽⁶⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

⁽⁷⁾ A Bizottság 2004.12.10.-i C(2004)5009. sz. levele.

⁽⁸⁾ C(2005)1813 végleges.

⁽⁹⁾ HL C 252., 2005.10.12., 10. o.

⁽⁴⁾ HL C 83., 1986.4.11., 2. o.

⁽⁵⁾ Lásd a 3. és 4. lábjegyzetet.

- (26) Az olasz hatóságok kérésére a Bizottság 2005. szeptember 6-i és 2005. november 18-i levelében továbbította Olaszországnak az eljárás megindításáról szóló második határozatban említett összes dokumentumot, vagyis az érdekelt harmadik fél által megküldött anyagot.
- (27) 2005. október 24-én az olasz hatóságok benyújtották az eljárás megindításáról szóló második határozatot követő első észrevételeiket, amelyek különösen az általános támogatási szabályozás működését érintették.
- (28) 2005. november 30-án az olasz hatóságok további észrevételeket fogalmaztak meg, amelyeket 2005. december 6-án több melléklettel egészítettek ki.
- (29) 2005. november 11-én az érdekelt harmadik fél is benyújtotta az eljárás megindításáról szóló második határozatot követő észrevételeit. 2005. december 19-én ezen észrevételeket továbbították az olasz hatóságok felé. Utóbbiak 2006. március 6-én küldték meg erre vonatkozó válaszelevelüket.
- (30) 2006. május 3-án találkozóra került sor a Bizottság és az olasz hatóságok között. A találkozót követően a Bizottság 2006. május 23-i levelében további információkat kért, és felhívta az olasz hatóságok figyelmét az eljárás megindításáról szóló második határozatban kért információkra.
- (31) 2006. május 5-én az olasz hatóságok megfogalmazták észrevételeiket az információk egy részének jellegéről, különös tekintettel arra, hogy a Számvevőszéknek lehet-e tulajdonítani az érdekelt harmadik fél nyilatkozataiban szereplő projektek listáját.
- (32) Ezenfelül 2006. június 29-én az olasz hatóságok továbbították a Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica (Minisztériumközi Gazdasági Ütemezési Bizottság, a továbbiakban: CIPE) 2006. március 22-én elfogadott határozatát, amely – az olasz hatóságok szándéka szerint – azt volt hivatott biztosítani, hogy a program megfeleljen a K+F területre vonatkozó állami támogatás szabályainak.
- (33) 2006. július 11-én az olasz hatóságok benyújtották a 2006. május 23-i levélre vonatkozó első észrevételeiket.
- (34) 2006. október 17-én az olasz hatóságok kiegészítették a Bizottság levelére küldött válaszukat, és továbbították a program keretében finanszírozott projektek listáját. 2006. október 24-én megküldték az előző levélben említett mellékleteket.
- (35) A Bizottság 2006. december 12-i levelében további információkat kért az olasz hatóságok által benyújtott listán szereplő projektek visszafizetési terveiről, és javaslatot tett az egyedi projektek részére nyújtott támogatások folyósítási és visszafizetési terveinek technikai megvitatására.
- (36) Az olasz hatóságok a 2007. március 30-i találkozót követően, 2007. április 24-én közölték a projektekre vonatkozó teljes kalkulációval kapcsolatos információkat, illetve két feljegyzést nyújtottak be az eljárás megindításáról szóló második határozatban említett két projekttel kapcsolatban (A139 és BA609).
- (37) Az Olaszország EU mellett működő állandó képviselete irodájában 2007. április 26-án tartott másik találkozót követően 2007. május 4-én újabb találkozóra került sor, amely alkalmával az olasz hatóságok két fent említett projekttel kapcsolatos – nemzetbiztonsági okok miatt titkosnak minősített – dokumentumba betekintést engedélyeztek a bizottsági delegációnak.
- (38) 2007. május 23-án tartották az utolsó találkozót az egyedi projektek visszafizetési terveivel kapcsolatban.
- (39) A Bizottság 2007. június 21-i levelében további információkat kért. A levél mellékletében szerepeltek az egyedi K+F projektekre vonatkozó tervek, beleértve a kölcsönök visszafizetésének feltételeit.
- (40) Olaszország a fenti levélre 2007. augusztus 1-jén küldött válaszában jelezte a Bizottság legutóbbi leveléhez mellékelt tervekkel kapcsolatos egyetértését, és információt szolgáltatott az e levélben felvetett egyéb pontokkal kapcsolatban. Olaszország 2007. október 1-jén további kiegészítő információkat küldött.
- (41) 2007. október 5-én Kroes biztos és Bersani miniszter részvételével újabb megbeszélésre került sor az olasz hatóságokkal.
- (42) Az olasz hatóságok 2007. október 29-én, 2007. november 27-én és 2007. december 12-én kelt levelükben további információkat közöltek.
- (43) A Bizottság 2007. november 23-i levelében további információkat kért.
- (44) A Franciaországgal, illetve a meg nem nevezett érdekelt harmadik féllel történő megbeszélésekre a következő időpontokban került sor: 2006. március 21., 2006. október 18., 2006. november 10., 2007. május 22., 2007. július 5., 2007. szeptember 6., 2007. november 14. és 19. és 2008. február 11.

2. AZ 1986-BAN JÓVÁHAGYOTT PROGRAM LEÍRÁSA

- (45) Amint az az (1) preambulumbekkezdésben szerepel, a Bizottság 1986-ban hagyta jóvá az olaszországi repülés-technikai ágazat K+F támogatásainak programját. A határozatban a Bizottság megjegyezte, hogy minden egyes projekt esetében a későbbiekben rögzítik a közfinanszírozás pontos módját, különös tekintettel a visszafizetésekre.

- (46) A Bizottság a határozatában rögzítette, hogy minden, a támogatható költségek tekintetében 20 millió ECU küszöböt meghaladó egyedi támogatást az 1986-os szabályzat 5.5 pontjának megfelelően ⁽¹⁰⁾ be kell jelenteni.
- (47) Kiderült, hogy az olasz hatóságok a 808/1985 sz. törvény alkalmazásának egyetlen esetét sem jelentették be a Bizottságnak az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésében előírtak értelmében.
- (48) A Bizottságnak tett bejelentés szerint a 808/1985 sz. törvény eredeti alkalmazási területe a tervezett intézkedésekre 690 milliárd ITL-t irányozott elő a költségvetésben, az 1985–1989. időszakban történő folyósítással. Az eredetileg bejelentett törvény alkalmazási területét 1989-et követően többször is kiterjesztették az olasz kormány újrafinanszírozási határozataival. A Bizottságnak egyik kiterjesztést sem jelentették be a Szerződés 88. cikke (3) bekezdése értelmében.
- (49) Az 1996. évi szabályzat hatálybalépésével ⁽¹¹⁾ az olasz hatóságok jóváhagyták ⁽¹²⁾ a szükséges intézkedéseket, többek között az elszámolható költségek új, 25 millió ECU összegű, és a támogatások 5 millió ECU összegű küszöbét.
- (50) 2001. és 2002. során a Bizottság és az olasz hatóságok leveleket váltottak ⁽¹³⁾ a programmal kapcsolatban. E levélváltás célja az volt, hogy bevezessenek néhány módosítást a programnak az 1996-os szabályzatban meghatározott kritériumokkal való összeegyeztethetősége érdekében.
- (51) A levélváltást követően Olaszország elfogadta a fenti szabályzat ⁽¹⁴⁾ kritériumainak megvalósításáról szóló szöveget. Miután a Bizottság 2002. november 22-én megkapta az erről szóló dokumentumot, 2002. december 18-i levelében elfogadta Olaszország kötelezettségvállalását.
- (52) A 808/1985 sz. törvény a repüléstechnikai gyártók érdekében hozható állami intézkedések három lehetséges típusáról rendelkezett. Ezek közül már csak egy képezi e határozat tárgyát, vagyis az említett törvény 3. cikkének a) pontja értelmében hozható intézkedések.
- (53) Ezek az intézkedések abból állnak, hogy az állam finanszírozza az olasz vállalkozásoknak a külföldi vállalkozásokkal történő együttműködésben végzett, repüléstechnikai K+F projektek kiadásainak egy részét.

3. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ ELSŐ HATÁROZATBAN MEGFOGALMAZOTT KÉTELYEK

- (54) Az eljárás megindításáról szóló első határozat tizenhárom egyedi K+F projektet érintett.

⁽¹⁰⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

⁽¹¹⁾ Lásd a 3. lábjegyzetet.

⁽¹²⁾ 1996. március 27-i A/322247. sz. levél.

⁽¹³⁾ A Bizottság 2001. november 30-i D/54984. sz., 2002. február 11-i D/50557. sz. és 2002. június 4-i D/52819. sz. levelei, valamint Olaszország 2002. február 1-jei A/30747. sz., 2002. március 13-i A/31921. sz. és 2002. december 18-i A/57170. sz. válaszlevelei. E 48/2001 eljárás.

⁽¹⁴⁾ 2002. augusztus 2-i CIPE határozat: „Irányelvek a repüléstechnikai ágazatban végrehajtott intézkedésekhez”.

- (55) Az említett határozatban a Bizottság néhány kételyt fogalmazott meg több nagyszabású K+F projekt (a felsorolást lásd a (60) preambulumbekzdés táblázatában) összeegyeztethetőségével kapcsolatban, amelyeket nem jelentettek be a K+F támogatásokra vonatkozó, érvényben lévő szabályok szerint (az 1986-os és az 1996-os szabályzat ⁽¹⁵⁾).

- (56) A Bizottság különösen az alábbiakat kérdőjelezte meg:

- a) Több projekt esetében a feladatok egy része kísérleti fejlesztési tevékenységnek minősíthető-e: A109X, A109DEF, MD 95 ⁽¹⁶⁾, MD 11, DO 328 Panels és DO328EC;
- b) Több projekt esetében a támogatásnak lesz-e ösztönző hatása: A109X, A109 DEF, MD95, MD11, DO328 Panels és DO328EC.

- (57) Négy további projekttel kapcsolatban (DO328, MD11 winglet, ATR72 és EH101) a Bizottság az akkor rendelkezésre álló információk alapján nem emelt semmilyen kifogást.

- (58) A Bizottság megállapította, hogy egy ([...]) (*) projekt a Szerződés 296. cikke (2) bekezdésének alkalmazási körébe tartozik.

- (59) Végül az akkor rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság elismerte, hogy két projekt (túlnyomásos kabinok, A119Koala) nem érte el az egyedi bejelentési küszöböt.

- (60) A következő táblázatban a fenti projektekre vonatkozó információk összefoglalása látható:

1. táblázat

az eljárás megindításáról szóló első határozatban említett projektek

Projekt	Kedvezményezett	Észrevétel
1. Túlnyomásos kabinok	Alenia	Az adott időszakban az egyedi bejelentési küszöb alatti projekteknek tekintették
2. A109X	Agusta	Kételyek a K+F minősítéssel és az ösztönző hatással kapcsolatban
3. A119 Koala	Agusta	Az adott időszakban az egyedi bejelentési küszöb alatti projekteknek tekintették

⁽¹⁵⁾ Lásd a 3. és 4. lábjegyzetet.

⁽¹⁶⁾ Ezzel a projekttel kapcsolatban felmerült az a kétely is, hogy néhány feladatot ipari kutatásnak lehet-e minősíteni.

(*) Bizalmas információ a nemzetbiztonsági érdekek védelmével vagy a vállalati érdekekkel kapcsolatban.

Projekt	Kedvezményezett	Észrevétel
4. A109 DEF	Agusta	Kételyek a K+F minősítéssel és az ösztönző hatással kapcsolatban
5. MD95	Alenia	Kételyek a K+F minősítéssel és az ösztönző hatással kapcsolatban
6. [...]	(...)	A Szerződés 296. cikke alá tartozik
7. MD11 LWR	Alenia	Kételyek a K+F minősítéssel és az ösztönző hatással kapcsolatban
8. DO328 EC	Aermacchi	Kételyek a K+F minősítéssel és az ösztönző hatással kapcsolatban
9. DO328 Panels	Aermacchi	Kételyek a K+F minősítéssel és az ösztönző hatással kapcsolatban
10. DO328	Aermacchi	Az adott időszakban rendelkezésre álló adatok alapján semmilyen kifogást nem fogalmaztak meg a projekttel kapcsolatban
11. MD11 Winglet	Alenia	Az adott időszakban rendelkezésre álló adatok alapján semmilyen kifogást nem fogalmaztak meg a projekttel kapcsolatban
12. ATR72	Alenia	Az adott időszakban rendelkezésre álló adatok alapján semmilyen kifogást nem emeltek a projekttel kapcsolatban
13. EH101 utility	Agusta	Az adott időszakban rendelkezésre álló adatok alapján semmilyen ellenvetést nem emeltek a projekttel kapcsolatban

4. KEDVEZMÉNYEZETTEK

(61) Az eljárás megindításáról szóló első határozatban említett kedvezményezettek az alábbiak voltak:

- a) Agusta, új nevén AgustaWestland, miután egyesült a Westlanddal, a Finmeccanica helikopterekre specializálódott vállalkozásával;
- b) Alenia, a Finmeccanica csoporthoz tartozó, repülőgép-szerkezetekre specializálódott vállalkozás;
- c) Aermacchi, 2003. januártól a Finmeccanica csoporthoz tartozó vállalkozás, amely eredetileg katonai kiképzésre szolgáló repülőgépek gyártására specializálódott, majd a tevékenységét kiterjesztette a repülőgép-szerkezetekre is.

(62) Az első határozatot követően szolgáltatott információk alapján további két kedvezményezettet azonosítottak:

- a) Avio, egy repülőgép-motorokra specializálódott vállalkozás; korábban az Avio a Fiat csoporthoz tartozott

(FiatAvio néven); később felvásárolta a Carlyle magántőke-befektetési csoport, amelyben a Finmeccanica kisebbségi tulajdonrészrel rendelkezett; 2006-ban az Avio a Cinven magántőke-befektetési csoport ellenőrzése alá került, amelyben a Finmeccanica részese-dése 25 % volt;

- b) Piaggio Aero Industries (a továbbiakban: Piaggio) repülőgép-szerkezeteket és motorokat gyártó vállalkozás; 1998 novemberében hozták létre, amikor részvényesek egy csoportja megvásárolta a tevékenységet és kiemelte a korábban Rinaldo Piaggio S.p.A. néven ismert vállalkozás repüléssel kapcsolatos tevékenységeit, amint az Ipari Minisztérium és a Piaggio Aero Industries közötti levélváltásból kitűnik (az olasz hatóságok bocsátották rendelkezésre).

5. OLASZORSZÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ ELSŐ HATÁROZATBAN MEGFOGALMAZOTT KÉTELYEKSEL KAPCSOLATBAN

- (63) Olaszország elismerte, hogy az eljárás megindításáról szóló első határozatban megkérdőjelezett projektekkel kapcsolatban a Bizottság rendelkezésére álló információk teljes mértékben elégtelenek voltak. Olaszország elismerte továbbá, hogy éppen az információk hiánya miatt a Bizottság joggal támasztott kételyeket ezekkel a projektekkel kapcsolatban. E kételyek eloszlátása érdekében Olaszország széles körű információkat szolgáltatott a projektekről, különös tekintettel arra, hogy a kutatási szakaszban melyek voltak a támogatható költségek és a támogatásnak milyen ösztönző hatása volt.
- (64) Az A109DEF projektre vonatkozóan Olaszország benyújtotta a helikopter kifejlesztésére irányuló K+F projekt részletes leírását, különös tekintettel az új típusú motor, a csúszótalpak, a rotor, a repülélelektronikai rendszerek és a géptest beépítésére. Az olasz hatóságok ezen kívül továbbították a projektek megvalósításának ütemtervét, amelyből kiderült, hogy a fent említett részegységek által hordozott innovációt jóval a tanúsításuk időpontja (1998), illetve a Turbomeca motorral – amely tanúsítását 2001-ben végezték el – felszerelt A109Power helikopterbe történő beépítésük előtt fejlesztették ki. Az események sorrendisége bizonyítja a támogatások ösztönző hatását, abban az értelemben, hogy olyan új technológiákról volt szó, amelyeket korábban egyetlen repülőgépen sem alkalmazták.
- (65) Az A109DEF projektre vonatkozóan Olaszország benyújtotta a helikopter kifejlesztésére irányuló K+F projekt részletes leírását, különös tekintettel a hátsó rotorra, az áttételi rendszerre, a főrotorra és a géptestre. Olaszország jelezte, hogy az A109X speciális alkotórészei – az ötlapátos főrotor, a függőleges vezérsíkban elhelyezett forgatónyomaték kiegyensúlyozására szolgáló rotor és az egyeneskúpos kerekes fordulatszám-csökkentő – egyetlen más Agusta termékben sem volt jelen. Továbbá az olasz hatóságok rámutattak, hogy az A109X projekt célja egy új helikopter-generáció kifejlesztése, amelynek piaci bevezetését 2009 után tervezik.
- (66) Az MD95 és MD11 projektekkel kapcsolatban Olaszország elismerte, hogy az eljárás első megindításáról szóló határozat idején a Bizottság rendelkezésére álló információk

teljes mértékben elégtelenek voltak ahhoz, hogy különbséget lehessen tenni a két projekt között, amelyeket valójában külön kell figyelembe venni, noha mindkettő a géptestre vonatkozik.

- (67) Az olasz hatóságok szerint az MD95 projekt a prekompetitív ipari kutatáshoz és fejlesztéshez sorolható tevékenységekre terjedt ki, mivel lehetővé tette, hogy az Alenia jobban megismerje a nagyméretű repülőgépekhez gyártott géptesteket. A tevékenységek különösen a géptestek tervezése során alkalmazott számítási módszerekre, a géptestek sérülési toleranciái speciális kódjainak kifejlesztésére és a társaságon belüli általános ismeretek javítására vonatkoztak” tekintettel a mérnöki tervezés bizonyos szempontjaira, így a tűzbiztos szerkezeti megoldásokra és az anyagok korrozíójára.
- (68) Az MD11 projekttel kapcsolatban az olasz hatóságok jelezték, hogy a kísérleti fejlesztés keretében végzett K+F tevékenységek egy prototípus kifejlesztésére vonatkoztak. A projekt lehetővé tette adatbankok létrehozását és fejlesztési folyamatok kialakítását abból a célból, hogy a repülőgéptestek gyártásánál új technológiákat alkalmazhassanak, ami új tevékenységet jelentett az Alenia számára.
- (69) Másodsorban az olasz hatóságok megindokolták a fenti két projektre vonatkozó támogatás ösztönző hatását. A támogatás lehetővé tette az Alenia számára, hogy a projektek 4 éves időtartama alatt jelentős mértékben, azaz a társaság teljes forgalmának [...]ával növelje a K+F projektekre szánt kiadásokat. Olaszország szerint a projektek lehetővé tették az Alenia számára, hogy az átlagos szintet meghaladó mértékben javítsa technológiai ismereteit.
- (70) A DO328 projekt kapcsán az olasz hatóságok mindenképp előtt leszögezték, hogy a DO328 Panels és DO328 Extended Capacity (EC) ⁽¹⁷⁾ projektekről van szó. A DO328 basic projekt során az AerMacchi technológiai know-how kifejlesztésére vállalkozott a polgári repülésben. A 80-as évek végéig az AerMacchi elsősorban katonai kiképzésre szolgáló repülőgépekkel foglalkozott.
- (71) A DO328 Panels projekt a korábban a koreai Daewoo vállalkozás által gyártott *shells* fejlesztésére vonatkozott. A projekt továbbá összeszerelési technikák és technológiák kifejlesztésére (amelyek közül néhányat nem alkalmaztak a végtermék esetében) és két prototípus kifejlesztésére irányult.
- (72) Az olasz hatóságok szerint a DO328 EC célja az utasok számának növelése új géptest, módosított szárnyak és újfajta szerkezetek kifejlesztésével (pl. a különböző terhelések figyelembevételével). Az olasz hatóságok részletes információkat szolgáltattak az eljárás megindításáról szóló első határozatban megjelölt egyes feladatokról, részletesen beszámolva a kutatási szakaszokról.
- (73) Végül az olasz hatóságok részletes információkat szolgáltattak a két DO328 projekt ösztönző hatásával kapcsolatban. Az olasz hatóságok felhívják a figyelmet a projektek

jelentőségére az AerMacchi szempontjából, figyelembe véve, hogy azok az 1996–1999 évek közötti időszakban a társaság teljes K+F tevékenységének majdnem a felét képviselték. Az olasz hatóságok továbbá kijelentették, hogy az AerMacchi nem tudott volna saját forrásból finanszírozni ilyen K+F projekteket, és nem lett volna módja arra, hogy részt vegyen a Dornier által vezetett általános projektben.

6. HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ ELSŐ HATÁROZATRA

6.1. Finmeccanica

- (74) A Finmeccanica csak az első határozatot követően fogalmazta meg észrevételeit ⁽¹⁸⁾, a csoporthoz tartozó összes társaság – az Agusta, az AerMacchi és az Alenia – nevében. A Finmeccanica kijelentette, hogy lényegében az olasz állam ellenőrzése alatt áll ⁽¹⁹⁾.
- (75) A Finmeccanica azért küldte el észrevételeit, hogy az eljárás megindításáról szóló első határozatban a Bizottság által a hat projekttel kapcsolatban megfogalmazott kételyeket eloszlassa. A Finmeccanica kijelentette, hogy a hat érintett projekt vonatkozásában az alábbi észrevételekkel kívánja kiegészíteni az olasz kormány által megfogalmazott észrevételeket, amelyekkel egyetért és amelyekre a korábbiakban hivatkozott.
- a) 109 D/E/F: a Finmeccanica szerint a projekt három változata különféle technológiai innovációs elemeket tartalmaz (rotor, futómű), és különféle típusú motorok kerültek beszerelésre (Allison, PW és Turbomeca), ami az egyes változatok esetében külön tanúsítási eljárást tett szükségessé;
- b) A 109 X: A Finmeccanica az állítja, hogy a helikopter nem egyszerűen az A109-es egyik változata. Valójában teljes mértékben új helikopterről van szó, amely a társaság tervei szerint a 2009-et követően piaci forgalomba kerülő, kétmotoros helikopterek új generációjának az alapja;
- c) MD 95: A Finmeccanica részletesen kifejtette, hogy véleménye szerint miért minősülnek K+F kiadásoknak az Alenia által a feladatok keretében végzett tevékenységek;
- d) MD 11: MD 95: A Finmeccanica részletesen kifejtette, hogy véleménye szerint miért minősülnek K+F kiadásoknak az Alenia által a feladatok keretében végzett tevékenységek;
- e) DO 328 – Panels: A Finmeccanica az olasz hatóságok által megfogalmazott észrevételekre hivatkozott az AerMacchi által megvalósított e projekttel kapcsolatban;
- f) DO 328 – Extended Capacity: A Finmeccanica az olasz hatóságok észrevételeire hivatkozott az AerMacchi által megvalósított e projekttel kapcsolatban.

⁽¹⁸⁾ 2004. február 20-án kelt levél.

⁽¹⁹⁾ A társaság honlapján szereplő legfrissebb információk szerint a milánói tőzsdén jegyzett társaság részvényeinek 32,45 %-a az olasz állam tulajdonában van. A többi részvény magán- és intézményi befektetők kezében van.

⁽¹⁷⁾ A DO 328 basic projektől történő megkülönböztetés érdekében. A három projekt a (281) preambulumbekzdés 4. táblázatában szereplő végleges listán szerepel.

Hozzátette, hogy a projekt alapvetően eltér az előzőtől, mivel két olyan prototípust eredményezett, amelyek még szerepelnek a társaság honlapján.

(76) A fenti projektekre kapott támogatás ösztönző hatásával kapcsolatban a Finmeccanica az alábbiakat jelentette ki:

- a) véleménye szerint a két helikopter esetében (A 109 D/E/F és A 109X) a társaság a támogatás nélkül a hosszú távú hozammal kapcsolatos kockázatok miatt nem tudta volna megvalósítani a projekteket. Másrészt hozzátette, hogy az 1995–1999. közötti időszakban az Agusta K+F kiadásai és állománya négy százalékponttal növekedett;
- b) az Alenia repüléstechnikai projektjeivel kapcsolatban (MD11 és MD95) a Finmeccanica kijelentette, hogy a társaság a projekteknek köszönhetően tudott szakosodni géptestekhez kidolgozott alrendszerek fejlesztésére. A Finmeccanica szerint a prototípusok létrehozása és vizsgálata érdekében az Alenia társaságnak mindkét folyamat esetében jelentős mértékben fejlesztenie kellett a technológiai know-how-ját;
- c) az Aermacchi repüléstechnikai projektjeivel kapcsolatban (DO328 Panels és DO328EC) a Finmeccanica kijelentette, hogy nem ez volt a katonai ágazatra – és különösen pilótaoktatásra szolgáló repülőgépgyártására – specializálódott társaság fő tevékenysége. A támogatás segítségével az Aermacchi a polgári repülés terén is K+F tevékenységet kezdhetett, s ezáltal nyilvánvalóan bővült a vállalkozás már meglévő K+F tevékenységeinek köre.

6.2. Franciaország

(77) A francia hatóságok csak az eljárás megindításáról szóló első határozatot követően foglalták meg észrevételeiket⁽²⁰⁾. A hatóságok különösen három pontot emeltek ki: a) felhívták a figyelmet a támogatási eszközre, amely a véleményük szerint visszafizetendő előleg; b) kérték, hogy garantálják a visszafizetést; c) végül megjelöltek egy sor más, a határozatban hivatkozottól eltérő projektet, amelyek potenciálisan támogatásban részesülhetnek a program keretében, és amelyeket véleményük szerint Olaszország nem jelentett be egyedi projektként.

6.3. A meg nem nevezett érdekelt harmadik fél

(78) A meg nem nevezett érdekelt harmadik fél két alkalommal avatkozott be az eljárásba: az eljárás megindításáról szóló első és második határozatot követően egyaránt megfogalmazta véleményét.

(79) Az eljárás megindításáról szóló első határozattal kapcsolatos észrevételei az alábbi pontokban szerepelnek.

(80) A harmadik fél megerősítette, hogy véleménye szerint megalapozottak a Bizottság kételyei a hat projekttel szemben.

(81) Kijelentette, hogy véleménye szerint a Bizottságnak további projektekre is ki kellene bővíteni a vizsgálatot (többek között az AB139, BA609 és A119 helikopterekre).

(82) Felkérte a Bizottságot annak ellenőrzésére, hogy a 808/1985 sz. törvény értelmében nyújtott támogatást ténylegesen a kérdéses projektekre használták-e fel, és kizártak-e abból más projekteket a prototípusok hiánya vagy az olasz ipar részvételének elmaradása miatt.

(83) Kérte, hogy a Bizottság ellenőrizze az érintett hat projekthez rendelt tényleges összegeket.

(84) Kérte, hogy a Bizottság szólítsa fel Olaszországot a folyamatban lévő projektekre történő kifizetések felfüggesztésére.

(85) Kérte, hogy a Bizottság ellenőrizze a 808/1985 sz. törvény szerint felhasznált támogatási eszközöket, és következetesen kérje a jogellenesen nyújtott támogatás visszafizetését.

(86) Felkérte a Bizottságot, hogy biztosítsa a 808/1985 sz. törvény módosítását annak érdekében, hogy a támogatást – a K+F területén érvényes szabályokkal összeegyeztethető pénzügyi feltételek mellett – visszafizessék.

(87) Szorgalmazta, hogy a Bizottság rendeljen el éves elszámolási kötelezettséget, illetve tegyen hatékony lépéseket az – adott esetben a Bizottság által elvégzendő – könyvvizsgálat érdekében.

(88) Az érdekelt harmadik fél az észrevételeihez számos dokumentumot mellékel, többek között az ipari minisztérium által az olasz parlamentnek készített, a repüléstechnikai ipar helyzetéről (1996–2001) szóló jelentéseket. Továbbá az említett jelentésekben szereplő információkat annak alátámasztására is felhasználta, hogy a be nem jelentett projektek száma jóval meghaladta az eljárás keretében vizsgált hat projektet.

7. OLASZORSZÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ÉRDEKELT HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEIRE AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ ELSŐ HATÁROZATTAL KAPCSOLATBAN

(89) Olaszország nem fogalmazott meg észrevételeket a Finmeccanica észrevételeire vonatkozóan.

(90) A Franciaország és az érdekelt harmadik fél által benyújtott észrevételekkel kapcsolatban Olaszország elsősorban azt jegyezte meg, hogy a észrevételek jóval túllépik az eljárás alkalmazási területét. Olaszország kifogásolta az alkalmazási terület kibővítésére irányuló kísérleteket, mivel véleménye szerint semmilyen bizonyíték nem támasztja alá a észrevételeket.

⁽²⁰⁾ Lásd 2004. február 20-i levél.

- (91) Olaszország álláspontja szerint a program létező támogatás volt, mivel azt 1986-ban már jóváhagyták ⁽²¹⁾, és 2002-ben a Bizottság elismerte, hogy a támogatást a K+F támogatások terén alkalmazandó szabályokkal összeegyeztethetővé tették (lásd az (50) preambulumbekendést). Olaszország véleménye szerint, mivel a program az előírásoknak megfelel, nem képezheti vita tárgyát egy olyan ügyben, amely kizárólag az e program alapján alkalmazott egyedi intézkedésekre vonatkozik, kivéve ha a program jóváhagyásáról szóló határozat bizonyíthatóan téves információkon alapul, ami az eljárási szabályzat 9. cikke értelmében a program visszavonásához vezethetett volna.
- (92) Másodsorban Olaszország kijelentette, hogy véleménye szerint a támogatási eszköz összeegyeztethető a Szerződéssel.
- (93) Olaszország továbbá kijelentette, hogy az érdekelt harmadik fél tévesen alapozta véleményét a 808/1985 sz. törvény végrehajtásáról szóló, a parlamentnek készült jelentésekre, mivel az azokban feltüntetett összegek nem felelnek meg a projektekre ténylegesen nyújtott összegeknek. Olaszország kifejtette, hogy a minisztérium a jelentésekben azon projektek célkitűzéseit tüntette fel, amelyek finanszírozására a 808/1985 sz. törvény értelmében lehetőség nyílt. Mindazonáltal a költségvetési eljárásban megszokott általános gyakorlat szerint e célkitűzéseket nem tudták a rendelkezésre álló alapokból megvalósítani, mivel azok szintje sokkal alacsonyabb volt, mint ami a fenti jelentésekben szerepel. Továbbá a jelentésekben szereplő és a projektekre vonatkozó összegek is egyszerű célkitűzéseket képviseltek, mivel a minisztérium csak akkor határozta meg az egyes projekteknek nyújtandó tényleges támogatás összegét, ha megkapta a tényleges költségvetési előirányzatokat, amelyek az előre tervezettnél általában alacsonyabbak voltak.
- (94) Olaszország tehát vitatta Franciaország és az érdekelt harmadik fél azon érvelését, miszerint a támogatás kedvezményezettjeinek joguk lenne ahhoz, hogy ne fizessék vissza azt. Olaszország szerint a támogatásnyújtásról szóló határozatokban megjelölt határidőn belül eleget kell tenni a visszafizetésnek. Olaszország azt is hozzátette, hogy a nemzeti törvényhozás szerint az állam csak abban a különleges esetben mondhat le egy hitel visszafizetéséről, ha a céget felszámolják.
- (95) Olaszország kifejtette, hogy a kifizetéseket ún. kötelezettségvállalási korlátok mellett folyósították, mely eljárás szerint a kedvezményezett részére történő kifizetésekre csak a ráfordítások megfizetése után, a ráfordítás első évét követően kerül sor, és a kifizetési időszak 10–15 éven keresztül tart. A visszafizetés egy évvel a kifizetési időszak lejártát követően kezdődik, azaz 11 vagy 16 évvel a projekt kezdete után.
- (96) Az érdekelt harmadik fél kifejezetten a K+F projektekre vonatkozó észrevételei kapcsán Olaszország mindenekelőtt visszaautalt azokra a észrevételekre, amelyeket az eljárás megindításáról szóló első határozatra küldött válaszában tett.
- (97) Másodsorban Olaszország a harmadik fél észrevételeire adott válaszában különös észrevételeket fogalmazott meg a
- projektekkel kapcsolatban. Az A109X projektre vonatkozóan kijelentette, hogy a projekt olyan technológiák kidolgozását célozta, amelyek csak hosszú fejlesztési időszakot követően alkalmazhatóak a helikopterek gyártási folyamataiban. Olaszország továbbá pontosította, hogy az A109X megnevezést általános névként használták, amely a fejlesztési szakasz befejezését követően teljes mértékben innovatív helikopterre vonatkozik.
- (98) Ezenkívül Olaszország leszögezte, hogy az A109 Power soha nem részesült támogatásban a 808/1985 sz. törvény keretében, noha egy bizonyos ponton mérlegelték azt.
- (99) Az A109X projekt finanszírozásával kapcsolatban Olaszország rámutatott, hogy a harmadik fél által említett összeg pusztán irányadó jellegű. A projekt részére ténylegesen folyósított támogatás összege 33,6 millió EUR volt, míg az érdekelt harmadik fél által említett, a 2002–2005 közötti időszakra vonatkozó további 49 milliárd líra soha nem került kifizetésre.
- (100) Az A 109 D/E/F projekttel kapcsolatban Olaszország vitatta az érdekelt harmadik fél azon érvelését, miszerint utóbbi szerint az valójában az 1996-ban tanúsított A109 Power projektre vonatkozott volna. Olaszország kifejtette, hogy a projekt fő célkitűzése az A 109 F új változatának a kifejlesztése volt, új motorral, rotorral és csúszótalppal, amelyet a későbbiekben, 2001 júniusában tanúsítottak, 30 hónappal a K+F projekt végét követően.
- (101) Az érdekelt harmadik fél Agustával kapcsolatos nyilatkozataira válaszul Olaszország kijelentette, hogy a harmadik fél által közölt információk és adatok pontatlanok. Az 1994–2000 közötti időszakban az Agusta részesedése a könnyű, kétmotoros helikopterek európai piacából körülbelül [20–30 %] volt, szemben legnagyobb versenytársa, az Eurocopter ⁽²²⁾ több mint 60 %-ával. Forgalma elsősorban a katonai ágazatból származott (> 70 %). Termékek tekintetében az Agusta csak egy helikopterrel rendelkezett két piaci szegmensben, míg az Eurocopter ugyanezen két szegmensben egyenként három vagy négy helikoptert kínált. Az olasz hatóságok szerint a jogszerű és K+F tevékenységgel összeegyeztethető támogatások, stratégiai szövetségek és technológiai innováció segítségével az Agustának sikerült az ágazat egyik kisebb szereplőjéből teljes értékű versenytárrá fejlődnie.
- (102) Végül a további be nem jelentett projektek létezésével kapcsolatban az olasz hatóságok a Franciaország és az érdekelt harmadik fél észrevételeire adott válaszukban megerősítették, hogy a szóban forgó állítások a parlament részére készült jelentések téves értelmezésén alapulnak. Olaszország ezenkívül további észrevételeket tett az érdekelt harmadik fél és a jelentések által említett néhány projektre.
- (103) Olaszország szerint néhány projekt egyáltalán nem került finanszírozásra; más projektek az egyedi bejelentési küszöbnél alacsonyabb támogatásban részesültek; egyes projektek katonai jellegűek voltak; néhány további projekt (MD 95 és MD 11) már szerepelt az első határozat alkalmazási körében, míg egy másik projektet a Bizottság kizárt a támogatásból az eljárás megindításáról szóló határozatában.

⁽²¹⁾ 1986. május 14-i SG (86) D/5685 levél.

⁽²²⁾ Az Agusta európai versenytársa a helikoptergyártási ágazatban.

(104) Tekintettel az eljárás megindításáról szóló második határozatban megfogalmazott kételyekre és a be nem jelentett projektek végső listájával kapcsolatos további vitákra, az indokolás e szakaszában nincs szükség e projektek részletes leírására.

8. ÚJABB KÉTELYEK FELMERÜLÉSE

(105) Az eljárás megindításáról szóló első határozatban a Bizottság néhány kételyt vetett fel hat projekt K+F tartalmával és ösztönző hatásával kapcsolatban.

(106) Már az eljárás megindításáról szóló első határozata megfogalmazta, hogy a Bizottságnak az értékelésében az alábbi elemeket kell figyelembe vennie:

- a) a támogatásnyújtás óta eltelt idő;
- b) az 1986-os és 1996-os szabályzat alapján alkalmazandó kritériumok alapján a repülőtechnika 10–15 évvel ezelőtti tudományos, műszaki és gazdasági feltételei mellett e projektek ösztönző hatása érdemi értékelésének az adott időszakban (2003-ban) fennálló nehézségei;
- c) néhány alkalmazandó szabály általános jellege (1986-os szabályzat).

(107) Az olasz hatóságok részletes információkat szolgáltattak a támogatásra jogosult tevékenységekről. Olaszország elismerte, hogy az akkoriban a Bizottság rendelkezésére álló információk alapján a felmerült kételyek indokoltak voltak.

(108) A szolgáltatott információk alapján a Bizottság immár jobban képes értékelni a különböző projektek tartalmát, különös tekintettel az eljárás megindításáról szóló első határozatban foglalt feladatokra.

(109) Ami a K+F tevékenységeknek a támogathatóság szempontjából történő osztályozását illeti, a Bizottság most már megállapíthatja, hogy az Olaszország által az egyes projektekkel kapcsolatban szolgáltatott információk lehetővé teszik, hogy a Bizottság részleteiben megértse a tevékenységek ipari kutatás és kísérleti fejlesztés szerinti elkülönítését.

(110) A Bizottság elismeri továbbá, hogy az Olaszország által az adott projekteknek nyújtott támogatás ösztönző hatására vonatkozó információk elégségesek annak bizonyítására, hogy a támogatás nélkül a kedvezményezettek nem valósíthatták volna meg a projekteket.

(111) Mindazonáltal ezen értékelés az adott időben rendelkezésre álló információk alapján készült, különösen ami az értékelésre kerülő projektek számát illeti.

(112) E következtetések megfogalmazásakor a Bizottság abból a feltételezésből indult ki, hogy az olasz hatóságok helyesen minősítették a támogatás jellegét kedvezményes kölcsönnek, amelynek tőkeösszege mindig teljes mértékben visszafizetendő.

(113) Ezen érvelés alapvetően befolyásolta a Bizottság értékelésének eredményét, különösen azért, mert a támogatás bruttó összege igen lényeges tényező annak megállapításánál, hogy az egyedi támogatás meghaladja-e az egyedi bejelentési kötelezettség küszöbét.

(114) Amióta a Bizottság a 808/1985 sz. törvény alkalmazására vonatkozó eredeti bejelentés alapján megindította a vizsgálatot, az olasz hatóságok azt állították, hogy – legalábbis az eljárás megindításáról szóló első határozatban említett 13 esetben – a támogatást kamatmentes, kedvezményes kölcsön formájában nyújtották, de a teljes tőkeösszeget vissza kellett fizetni.

(115) Franciaország és az érdekelt harmadik fél vitatta e nyilatkozatokat, és azt állította, hogy a tőkereszt csak olyan mértékben kellett visszafizetni, amennyire az érintett programok kereskedelmi szempontból sikereseknek bizonyultak ⁽²³⁾.

(116) A Bizottság igyekezett megállapítani, melyik lehet a megfelelő értelmezés, legalábbis azon hat eset vonatkozásában, amely a Franciaország és az érdekelt harmadik fél részvételével folytatott eljárás tárgyát képezte.

(117) A Bizottság ezért hivatkozott a vizsgálat részletes végrehajtásának módjára, amit – a 808/1985 sz. törvény és az arról szóló 1986-os bizottsági határozat ⁽²⁴⁾ értelmében – további szabályozással kellene meghatározni.

(118) Annak érdekében, hogy a Bizottság részletesen értékelhesse, hogy a kölcsönök tőkeresztje visszatérítendő-e, és ha igen, milyen mechanizmus szerint, a Bizottság felkérte az olasz hatóságokat, hogy a hat esettel kapcsolatban bocsássák rendelkezésére a kölcsönnyújtási intézkedések (a továbbiakban: „kölcsönnyújtási intézkedések”) egy példányát.

(119) Az olasz hatóságok mindenekelőtt a támogatásnyújtásról szóló határozat néhány kivonatát továbbították a Bizottságnak. A kivonatok nem tartalmazták az intézkedések indokolását. Az olasz hatóságok ezt a körülményt nemzetbiztonsági okokkal magyarázták. A 808/1985 sz. törvény értelmében nyújtott támogatások indokolása a polgári és a katonai projektek esetében azonos. Következésképpen függetlenül attól, hogy a hat eset polgári repülőgépekkel kapcsolatos, a vonatkozó támogatásnyújtási intézkedések indokolása tartalmazhat nemzetbiztonsághoz kötődő információkat.

(120) Az olasz hatóságok által benyújtott kivonatok nem tették lehetővé, hogy a Bizottság végleges álláspontot alakítson ki a kölcsönök visszafizetésének feltételeiről.

(121) Különösen a visszatérítésre ⁽²⁵⁾ vonatkozó cikk megfogalmazása nem egyértelmű, mivel az elején azt mondja ki, hogy a támogatást az értékesítésből származó bevételek alapján számított, progresszív részletekben kell visszafizetni, később

⁽²³⁾ Senki nem tagadta, hogy a kölcsönök kamatmentesek.

⁽²⁴⁾ 1986. május 14-i SG (86) D/5685 levél.

⁽²⁵⁾ Minden támogatásnyújtási határozat 3. cikke.

viszont hozzáteszi, hogy ennek a támogatásnyújtásra vonatkozó határozat által előírt módon kell megtörténnie, amely határozat egy, a tőke 100 %-ára vonatkozó fix visszafizetési tervet ábrázoló grafikont tartalmaz.

(122) Egyetlen továbbított kivonat sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenné e két látszólag ellentmondásos szempont összehangolását.

9. FELSZÓLÍTÁS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSRA

(123) Mivel a Bizottság nem zárhatta ki, hogy e rendelkezés szerepelhet a hiányzó szövegrészben, felszólította ⁽²⁶⁾ az olasz hatóságokat a kölcsönnyújtási intézkedések teljes szövegének benyújtására.

(124) Olaszország a felszólításra adott válaszában ⁽²⁷⁾ azt állította, úgy véli, hogy már továbbította a Bizottság részére a kölcsönnyújtási intézkedésekre vonatkozó összes információt. Olaszország hozzátette, hogy az intézkedések indokolása fontos nemzetbiztonsági kérdéseket érintett, amelyeket nem lehet felfedni sem harmadik felek, sem a kedvezményezettek előtt. Végül Olaszország arra a következtetésre jutott, hogy véleménye szerint az indokolások szövege egyetlen esetben sem tartalmazhatott kiegészítő záradékot.

(125) Ki kell emelni, hogy Olaszország nem válaszolt pozitív módon az információszolgáltatásra való felszólításra. Más szóval Olaszország továbbra is megtagadta, hogy a Bizottság hozzáférjen a kért dokumentumok teljes szövegéhez.

(126) Mindazonáltal a későbbiekben – eljárás kiterjesztésére vonatkozó észrevételei benyújtásakor – Olaszország az összes kért dokumentumot továbbította. Tehát végső soron megállapítható, hogy Olaszország válaszolt az információszolgáltatásra való felszólításra.

(127) Végezetül a Bizottság megjegyzi, hogy az eljárási szabályzat 12. cikkében foglalt rendelkezések értelmében Olaszország válasza nem volt kielégítő. Másodsorban tévesnek bizonyult az az érvelés, hogy az indokolás nemzetbiztonsági okokból releváns hivatkozásokat tartalmaz, s emiatt nem lehet felfedni a kedvezményezett előtt, mivel azok a példányok, amelyeket Olaszország a későbbiekben a Bizottságnak megküldött, megerősítik, hogy a kedvezményezettek megkapták és aláírták a kölcsönnyújtási intézkedések teljes példányát.

(128) Mindazonáltal Olaszország végül rendelkezésre bocsátotta a kért információkat.

10. AZ ELJÁRÁS KITERJESZTÉSÉRE VONATKOZÓ HATÁROZATBAN MEGFOGALMAZOTT KÉTELYEK (AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ MÁSODIK HATÁROZAT)

(129) Amint az eljárás megindításáról szóló második határozatban szerepel, az eljárás során számos új probléma ⁽²⁸⁾ merült fel.

(130) Mindenekelőtt a Bizottság tudomására jutott, hogy létezik két dokumentum, amely szerint a kölcsön tőkerészének visszafizetése még nem történt meg.

(131) Az első dokumentumot az érdekelt harmadik fél küldte meg ⁽²⁹⁾. Egy fontos kereskedelmi banknak a Finmeccanica anyagi helyzetével kapcsolatban jelentését tartalmazza. A 2004. augusztus 12-i jelentésben a [befektetési bank] azt írja, hogy a Finmeccanica kijelentése szerint „a tőkét csak akkor kell visszafizetni, ha a szállítások meghaladnak egy bizonyos volumet ([...]), ezért a Finmeccanica az első 15 évben csak igen alacsony összegű visszafizetésre kötelezett, és kevéssé valószínű, hogy vissza kell fizetnie az egész előleget”.

(132) A második dokumentum az olasz Számvevőszék jelentése a 808/1985 sz. törvény alkalmazásáról ⁽³⁰⁾. A dokumentum 6. részében a Számvevőszék a kölcsönök visszafizetésének helyzetét elemzi.

(133) A Számvevőszék jelentése egy miniszteri rendeletet ⁽³¹⁾ említ, amely részletesen leírja a 808/1985 sz. törvény értelmében nyújtott kölcsönök visszafizetésének mechanizmusát. Az olasz hatóságok ezt a miniszteri rendeletet korábban nem továbbították a Bizottságnak, és úgy tűnik, mintha azt Olaszországban sem tették volna közzé. A Számvevőszék a miniszteri rendeletre történő hivatkozásánál csupán annak számvevőszéki bejegyzési számát említi meg.

(134) A Számvevőszék szerint a fenti miniszteri rendeletben leírt mechanizmus azt írja elő, hogy a tervezett visszafizetéseket olyan grafikonon kell ábrázolni, amely bemutatja az államnak visszafizetendő hányadokat. A visszafizetési terv betartási kötelezettsége mindenesetre megszűnik, ha a program eredménye műszaki vagy gazdasági szempontból nem felel meg az eredetileg tervezettnek.

⁽²⁸⁾ Lásd különösen a második határozat 2.3. részét.

⁽²⁹⁾ 2004. szeptember 20-i levél, amelyet a Bizottság 2004. szeptember 22-én iktatott. Ezt a dokumentumot a későbbiekben továbbították Olaszországnak.

⁽³⁰⁾ Számvevőszék – Vizsgálat a repüléstechnikai ipar technológiai fejlesztésének elősegítéséről és az ágazat foglalkoztatottsági szintjének emeléséről a 808. sz. 1985. december 24-i törvény értelmében. Akkoriban elérhető volt a Számvevőszék honlapján: http://www.corteconti.it/Ricerca-e-1/Gli-Atti-d/Controllo-/Documenti/Sezione-ce1/Anno-2003/Secondo-co/allegati-d7/indagine-industria-aeronautica.doc_cvt.htm.

⁽³¹⁾ Az ipari, kereskedelmi és kézművesipari miniszter 1988. március 14-i rendelete (amelyet a Számvevőszék 1988. július 20-án jegyezték be, bejegyzési szám: 11 ind. fg. 154). A törvény alkalmazására vonatkozó számos, éves parlamenti jelentés melléklete alapján a rendelet címe: „A finanszírozások folyósításának módja és az ütemezés általános kritériumai, a támogatás visszafizetésének feltételei és módja az 1985. december 24-i 808 sz. törvény korábbi 3. cikke értelmében”.

⁽²⁶⁾ A Bizottság 2004. december 10-i C(2004)5009 levele.

⁽²⁷⁾ Marzano termelésitevékenység-miniszter 2005. január 14-én Kroes biztoshoz címzett levele, amelyet Olaszország állandó képviselője 2005. január 19-i levelében továbbított a Bizottságnak.

- (135) A Számvevőszék jelentése a továbbiakban megállapította, hogy a ténylegesen visszafizetett tőkerész 0,86 % és 80,18 % között változott a folyósított összes kölcsön összegéhez képest a kölcsönök 68,92 %-ának ténylegesen történő visszafizetésével, valamint bizonyos esetekben a visszafizetés késedelmes volt vagy elmaradt ⁽³²⁾.
- (136) Másodsorban Franciaország és az érdekelt harmadik fél további olyan projektek listáját küldte meg, amelyek feltehetően támogatásban részesültek és amelyeket Olaszország nem jelentett be. A harmadik felek által rendelkezésre bocsátott számok inkább a kölcsönök összegére, mint az azoknak megfelelő bruttó támogatásokra vonatkoztak. A kölcsönök összege és az azoknak megfelelő bruttó támogatás aránya a támogatás visszafizetésének módjától függ. Amint azt a 109–122. pontban szereplő észrevétel is tartalmazza, Franciaország, az érdekelt harmadik fél és az olasz hatóságok erre vonatkozó álláspontja eltérő.
- (137) Amikor az olasz hatóságokat ezzel kapcsolatban megkérdezték, azt állították, hogy a harmadik felek által rendelkezésre bocsátott számok részben tévesek. Különösen azok a jelentések, amelyeket az érdekelt harmadik fél fő forrásaként jelölt meg, csak egy lehetséges jövőbeni támogatási elképzelésről szóltak. Olaszország állítása szerint a jelentésben szereplő, a támogatás szempontjából vizsgált projektek közül nem mindegyiket indították el. Ezenkívül néhány jóváhagyott projekt nem kapott támogatást, vagy a jelentésekben eredetileg előírányzott támogatásnál alacsonyabb támogatásban részesült. Végül néhány projekt feltehetően katonai jellegű.
- (138) Harmadsorban a Bizottság tudomást szerzett két projektről (AB139 és BA609) és különösen azt kérdőjelezte meg, hogy ezek – az olasz hatóságok állításának megfelelően – valóban katonai projekteknek minősülnek-e.
- (139) Összefoglalva, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló információk nem voltak teljes körűek, és mivel a Bizottság tudomást szerzett bizonyos, újabb problémákat felvető dokumentumokról és információkról, úgy döntött, hogy a 88. cikk (2) bekezdése értelmében kiterjeszti az eljárás alkalmazási területét (az „eljárás megindításáról szóló második határozat” elfogadásával).
- (140) Az eljárás megindításáról szóló második határozatban a Bizottság három fő kételynek adott hangot.
- (141) Az első a támogatási eszköz természetére vonatkozik, azaz arra, hogy a 808/1985 sz. törvény szerinti kölcsönök tőkerészét mindig teljes mértékben vissza kell-e téríteni.
- (142) A Bizottság továbbá komoly kételyeket fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy az olasz hatóságok jelezték-e az összes olyan egyedi esetet, amelyben az egyedi bejelentési küszöböt túllépték, mind a korábbi, 1986-os határozat keretében, mind az Olaszország által 1996-ban jóváhagyott, megfelelő intézkedések keretében.
- (143) Végül a Bizottság azt kérdőjelezte meg, hogy az AB139 és BA609 projekt az olasz hatóságok állításának megfelelően ténylegesen katonai jellegűnek minősül-e.
- (144) Az eljárás megindításáról szóló második határozatban világosan megállapításra került, hogy – noha az eredeti vizsgálati eljárás csak hat esetre vonatkozott, és a harmadik felek által megfogalmazott észrevételeket annak az eljárásnak a keretében továbbították – nyilvánvaló, hogy az észrevételekben megfogalmazott új kételyek nemcsak az említett hat esetre vonatkoznak.
- (145) Ezek a kételyek a 808/1985 sz. törvény teljes alkalmazására vonatkoztak. Tehát a fenti törvény minden egyedi alkalmazására, következőképpen mind a 13 esetre ⁽³³⁾, beleértve azokat is, amelyeknél úgy gondolták, hogy nincs szükség előzetes bejelentésre, és amelyekkel kapcsolatban a Bizottság a 2003. október 1-jei határozatában nem fogalmazott meg ellenvetéseket.
- (146) Az eljárás megindításáról szóló második határozat nem vonatkozott az egyedi bejelentési küszöb alatti egyedi projektekre, az alábbi eset kivételével. Valójában a Bizottság által megfogalmazott kételyek a 808/1985 sz. törvény alkalmazására vonatkoztak, beleértve minden egyes támogatásnyújtási határozatot, amelynek összege az egyedi bejelentési küszöbnél alacsonyabb volt, és amelyet 2002. november 22. után hoztak.
- (147) Végül az eljárás megindításáról szóló második határozat világosan kimondta, hogy alkalmazási területe a polgári projekteknek nyújtott támogatásokra korlátozódik.
- (148) A Bizottság emlékeztetett rá, hogy az elemzés említett szakaszában úgy tartotta, hogy azok a projektek, amelyek során valamely katonai termék módosításával polgári alkalmazási célra alkalmas terméket állítanak elő, polgári projekteknek tekintendők.

11. OLASZORSZÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ MÁSODIK HATÁROZATRA VONATKOZÓAN

a) Az eljárásról

- (149) Olaszország mindenekelőtt kijelentette, hogy észrevételeit a Finmeccanica csoporttal együtt terjesztette be.
- (150) Olaszország megjegyezte, hogy a Bizottság a második határozatban elismerte, hogy a 808/1985. sz. törvény által bevezetett program létező támogatás, mivel azt a Bizottság 1986-ban és 2002-ben is ismételtén jóváhagyta.
- (151) Olaszország emlékeztetett rá, hogy a második határozat a szabályzat 16. cikkén, illetve az eljárási szabályzat 13. cikkén alapult.
- (152) Olaszország kijelentette továbbá, hogy nem ért egyet azon következtetéssel, miszerint a támogatás jogellenesen került felhasználásra, mivel ez a megfogalmazás csak azt jelenti, hogy a kedvezményezett nem a megfelelő módon használta fel a kapott támogatást. Szerinte minden, a program alapján nyújtott támogatást az eredetileg tervezett

⁽³²⁾ Mindenesetre nem világos, hogy a Számvevőszék milyen egyedi esetekre hivatkozik és mi az átlagszámítás alapja.

⁽³³⁾ Kivéve a katonai jellegűnek tekintett esetet.

célra használtak fel. Olaszország különösen a 2002. november 20-a után nyújtott egyedi támogatások tekintetében utasítja vissza a fenti minősítést.

- (153) Olaszország szerint, amennyiben a Bizottság a program keretében nyújtott minden egyes támogatást egyedileg kívánt volna kivizsgálni, ezt a Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése értelmében a meglévő támogatási programok folyamatos vizsgálatának keretében kellett volna megtennie.
- (154) Olaszország kiemelte, hogy az eljárási szabályzat csak abban az esetben teszi lehetővé a Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás megindítását, ha az esetek pontosan, világosan és konkrét módon elkülöníthetőek egymástól.
- (155) Az eljárásra vonatkozó szempontok lezárásaként Olaszország megjegyezte, hogy az eljárás megindításáról szóló második határozat az alkalmazási köre világos meghatározásának hiányában jogilag bizonytalan helyzetet teremtett.
- b) *A program alakulásáról*
- (156) Az eljárás megindításáról szóló második határozatra adott válaszában Olaszország mindenekelőtt kifejtette a program történeti alakulását. Olaszország szerint a katonai programokért hagyományosan az Ipari Minisztérium is felelős volt.
- (157) Másodsorban Olaszország összefoglalta a program 1996-os szabállyal összhangban történő kiigazításait és az elfogadott megfelelő intézkedéseket. Továbbá bemutatta a jövőbeli szabályozás fő elemeit, amelyeket még egy új belső szabályzatba ⁽³⁴⁾ kell foglalni.
- (158) Harmadsorban a visszafizetésekkel kapcsolatban fogalmazta meg észrevételeit. A második határozatban idézett számvevőszéki jelentést illetően az olasz hatóságok kérték, hogy a Számvevőszék hitelesen értelmezze a jelentést. Utóbbi elsősorban azt állítja, hogy a jelentés csak az 1998-ig tartó időszakra vonatkozik. Ezért – tekintettel a vizsgált időszak rövidségére –, hiba lenne általános következtetéseket levonni.
- (159) Ezenkívül a jelentés megerősíti, hogy az értékesítés minden projekt esetében elkezdődött és – ha némi késéssel is – a visszafizetések is megtörténtek.
- (160) Végül arra a lehetőségre vonatkozóan, hogy az állam lemond a követelésről (ez lenne a helyzet, ha a kölcsönöket nem kellene visszafizetni), a Számvevőszék megerősítette, hogy az olasz közigazgatás egyik alapelve szerint erre nincsen lehetőség. A Számvevőszék kijelentette, hogy nem lehet miniszteri rendeletben rendelkezni a lemondásról. A Számvevőszék azzal zárta le észrevételét, hogy a jelentésben soha nem említette annak lehetőségét, hogy az közigazgatás a követelésről lemondana.
- (161) A visszafizetésekkel kapcsolatban Olaszország elismerte, hogy néhány esetben előfordultak késések, de hozzátette, hogy a visszafizetéseket a támogatásnyújtásról szóló határozatokban foglalt tervekben rögzítik. Olaszország szerint a kedvezményezetteknek alá kell írniuk egy

záradékot, amely kötelezi őket a kapott kölcsön tőkerészenek visszafizetésére.

- (162) Olaszország kijelentette, hogy a Bizottság az eljárás megindításáról szóló második határozatban idézett, a Finmeccanica csoportról készült [befektetési banki] jelentés miatt adott hangot kételyeinek a visszafizetéssel kapcsolatban.
- (163) Olaszország szerint a jelentés világosan rámutatott, hogy az eljárás megindításáról szóló második határozatban idézett mondatot – „a tőkét csak akkor kell visszafizetni, ha a szállítások meghaladnak egy bizonyos (magas) volument ([...]), ezért a Finmeccanica az első 15 évben csak igen alacsony összegű visszafizetésre kötelezett, és kevésbé valószínű, hogy vissza kell fizetnie az egész előleget” – megelőzte egy másik mondat, amely a vállalkozást egész pontosan a társadalomvédelmi ágazatban tevékenykedő vállalkozásként minősítette.
- (164) Végül Olaszország szerint a Bizottság azért táplált kételyeket a kölcsönök visszafizetését illetően, mert az olasz hatóságok megtagadták a hozzáférést a támogatásnyújtási határozatok teljes szövegéhez.
- (165) Ezzel kapcsolatban Olaszország emlékeztetett arra, hogy az indoklás minden támogatásnyújtási határozat esetében azonos, beleértve a katonai projektekre vonatkozó határozatokat is. Olaszország továbbá kijelentette, hogy véleménye szerint az elmaradt indoklások sem tartalmazhattak más kiegészítő feltételt, mint amik a határozatokban szerepeltek.
- (166) Olaszország azt állította, hogy az alkalmazott támogatási eszköz a kedvezményes kölcsön volt” meghatározott visszafizetési tervekkel, amelyeket – kevés esetet kivéve – minden esetben betartottak. Emellett Olaszország kijelentette, hogy a kedvezményezetteknek nyújtandó kölcsönök folyósítására az úgynevezett „kötelezettségvállalási határon” belül került sor 10–15 éves időtartam alatt vagy egyszeri azonnali kifizetés formájában, de ebben az esetben az intézkedést egy bankon keresztül kellett diszkontálni. A visszafizetés az utolsó folyósítást követő első évben kezdődik.
- (167) A támogatási eszközzel és a visszafizetéssel kapcsolatos megjegyzések lezárásaként Olaszország azt állította, hogy az alkalmazott eszköz kedvezményes kölcsön volt.
- (168) Olaszország megfogalmazta észrevételeit az eljárás megindításáról szóló második határozatban említett két helikopterrel (AB 139 és BA 609) kapcsolatban is.
- (169) Az észrevételekkel együtt Olaszország szintén benyújtotta a jogi alap vonatkozásában kért következő dokumentumokat:
- a 808/1985. sz. törvény első alkalmazásáról szóló, 1986. április 15-i CIPE határozat;
 - a támogatási kérelmek benyújtásának módjáról szóló, 1986. június 8-i ipari miniszteri rendeletet;
 - a Mediocredito Centrale szerepéről ⁽³⁵⁾ szóló, 1987. február 7-i pénzügyminiszteri rendelet;

⁽³⁴⁾ Olaszország 2008. február 22-én bejelentést tett a jövőbeli programra vonatkozóan (101/08 sz. bejelentés).

⁽³⁵⁾ Ezt a szempontot elkülönítették.

- d) a 808/1985. sz. törvény ⁽³⁶⁾ végrehajtási kritériumait részletesen megfogalmazó, 1988. március 14-i ipari miniszteri rendelet;
- e) a külföldi partnerekkel történő együttműködésről szóló, 1991. május 30-i iparpolitikai miniszterközi bizottsági (a továbbiakban: CIPI) sajtóközlemény;
- f) a program refinanszírozásáról szóló, 1991. június 4-i 181. sz. törvény;
- g) a program refinanszírozásáról szóló, 1993. július 19-i 237. sz. törvény;
- h) a CIPI 1993. december 28-i határozata, amely új irányelveket tartalmaz a program megvalósítására vonatkozóan;
- i) a támogatási eszközöket ún. „kötelezettségvállalási határokká” átalakító, 1994. november 22-i 644. sz. törvény;
- j) a nem K+F-hez kapcsolódó programok szempontjairól szóló, 1995. május 31-i ipari miniszteri rendelet;
- k) a támogathatóság feltételeinek módosításáról és a prioritások meghatározásáról szóló, 1996. augusztus 8-i CIPE határozat;
- l) a program refinanszírozásáról szóló, az EFA (European fighter aircraft) programot is finanszírozó 1997. augusztus 7-i 266. sz. törvény;
- m) a prioritások és az elszámolási feltételek módosításáról szóló, 1998. december 22-i CIPE határozat;
- n) a program kezelésének a kormány hatáskörében való megtartásáról szóló, 1999. augusztus 6-i miniszterelnöki határozat;
- o) a program refinanszírozásáról szóló, 2000. december 23-i 388. sz. törvény;
- p) a kiválasztás kritériumait, a támogatható tevékenységek körét és a támogatás intenzitását módosító, 2002. augusztus 2-i CIPE határozat.

(170) Az alábbi táblázatban Olaszország teljes képet nyújtott a program általános finanszírozásáról (az összegek milliárd lírában értendők):

2. táblázat

A 808/1985. sz. törvény értelmében jóváhagyott előirányzatok

Törvények	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	További	Összesen
808/85														690
181/91														150
237/93	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50				500
237/93		50	50	50	50	50	50	50	50	50	50			500
644/94		25	25	25	25	25	25	25	25	25	25			250
644/94			50	50	50	50	50	50	50	50	50	50		500
266/97						105	105	105	105	105	105	105	315	1 050
488/99									45	45	45	45	495	675
488/99										44	44	44	528	660
388/00										40	40	40	480	600
350/03												19,3	270,2	290
Összesen														5 865

⁽³⁶⁾ A második határozatban említett miniszteri határozat.

- (171) Olaszország szerint a második határozat meghozataláig (2005. június 22.) az – 5 865 milliárd lírának megfelelő – 3 029 millió EUR összegből 2 878 millió EUR-t használtak fel, míg a fennmaradó 151 millió EUR még nem került felhasználásra.
- (172) Olaszország továbbá tájékoztatást adott a költségek lebontásáról:
- 1 311 millió EUR-t nemzetbiztonsággal kapcsolatos projektekre használtak fel,
 - 1 327 millió EUR-t 2002. novemberig jóváhagyott polgári projektekre használtak fel,
 - 239 millió EUR-t a 2002. november hónapot követően jóváhagyott polgári projektekre használtak fel.
- (173) Olaszország szerint 510 millió EUR összeget európai érdekű projektek finanszírozására használtak fel.
- (174) Olaszország továbbá válaszolt arra a kérésre, hogy bocsássa rendelkezésre a 808/1985. sz. törvény szerint finanszírozott összes, az egyedi bejelentési küszöböt meghaladó polgári projekt listáját, valamint azoknak a projekteknek a teljes listáját, amelyeket 2002. november 22. után finanszírozott. 2005. október 24-i levelében Olaszország megfogalmazta észrevételeit az eljárás megindításáról szóló második határozatban említett projektekkel kapcsolatban.
- (175) Olaszország kijelentette, hogy egyetlen más támogatási projekt sem haladta meg az egyedi bejelentési küszöböt.
- (176) Olaszország benyújtott egy olyan táblázatot is, amelyben a program keretében finanszírozott, nemzetbiztonsági vonatkozású programok szerepelnek.
- (177) Végül az egyes projektek visszafizetésének késedelmét illetően Olaszország kijelentette, hogy problémák csak két projekt esetében merültek fel (DO328 Panels és DO328 EC). Olaszország azt állította, hogy az Aermacchi által végrehajtott projekt során azért merültek fel nehézségek, mert a cég fő tulajdonostársa, a Fairchild Dornier GmbH ellen csődeljárás indult.

12. AZ ÉRDEKELT HARMADIK FÉL ÉSZREVÉTELEI AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ MÁSODIK HATÁROZATTAL KAPCSOLATBAN

- (178) Az alábbiakban az érdekelt harmadik fél által az eljárás megindításáról szóló második határozatot követően tett észrevételek és kérések olvashatók.
- (179) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy minősítse jogellenesnek a 808/1985. sz. törvény keretében folyósított támogatásokat, és az eljárási szabályzat 11. cikke értelmében rendelkezzen azok visszafizetéséről.
- (180) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy ellenőrizze a program keretében felhasznált támogatásokat.
- (181) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy az eljárási szabályzat 14. cikke értelmében fizettesse vissza az

állami támogatásokra vonatkozó szabályok megsértésével folyósított, összes támogatást.

- (182) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy rendelje el a program keretében tervezett jövőbeli kifizetések felfüggesztését, mivel hiányoznak a megfelelő indoklások arra vonatkozóan, hogy a támogatásokat K+F tevékenységekre fordítják.
- (183) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy járjon el a 808/1985. sz. törvény módosítása érdekében, oly módon, hogy a törvény a K+F támogatásokra vonatkozó közösségi szabályzattal összeegyeztethető pénzügyi feltételek mellett tegye lehetővé a támogatások visszafizetését.
- (184) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy terjessze ki a vizsgálatot annak ellenőrzésére, hogy a repülőtechnikai ágazatra vonatkozó más programok összeegyeztethetőek-e az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal Olaszországban, valamint biztosítsa, hogy a programokat ne lehessen a 808/1985. sz. törvényről szóló bizottsági határozat megkerülésére felhasználni.
- (185) Az érdekelt harmadik fél kérte a Bizottságot, hogy kötelezze az olasz kormányt teljes körű éves jelentés benyújtására, fenntartva magának azt a jogot, hogy adott esetben számviteli felülvizsgálatot rendeljen el.
- (186) Az érdekelt harmadik fél észrevételeihez számos dokumentumot mellékel, többek között a 808/1985. sz. törvény végrehajtásáról szóló, 2003. augusztus 12-i olasz Számvevőszéki jelentést, a jelentésből kiemelt, 164 projektre vonatkozó táblázatot, az ipari miniszter 1988. március 14-i rendeletének szövegét, a 808/1985. sz. törvény refinanszírozásáról szóló törvények szövegét, valamint az Avio és a Finmeccanica 2003. és 2004. évre vonatkozó éves jelentéseinek kivonatait.

13. OLASZORSZÁG VÁLASZA AZ ÉRDEKELT HARMADIK FÉL ÉSZREVÉTELEIRE AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ MÁSODIK HATÁROZATTAL KAPCSOLATBAN

- (187) Az érdekelt harmadik fél észrevételei kapcsán az olasz hatóságok felvilágosítást kértek az eljárás alkalmazási köréről, azaz arról, hogy az eljárás az egész programra vonatkozik-e, vagy csak azokra a program keretében nyújtott egyedi támogatásokra, amelyek egyedi bejelentési kötelezettség alá esnek.
- (188) Olaszország ezt követően megjegyezte, hogy a meg nem nevezett érdekelt harmadik fél által említett – összegek nem csupán a szóban forgó program alkalmazási körét érintik. Valójában ezek az adatok nemcsak a 808/1985. sz. törvény keretében nyújtott támogatásokat érintik, hanem más, a nemzetbiztonsághoz tartozó ipari programokat is (mint például [...]), amelyek különféle programok keretében kerültek finanszírozásra.

(189) [...]

(190) Olaszország állítása szerint a harmadik félnél az keltett zavart, hogy a 808/1985. sz. törvényben szereplő program polgári és katonai programok finanszírozását egyaránt lehetővé teszi. Olaszország szerint hasonló zavar volt érezhető a Számvevőszék jelentésében a 808/1985. sz. törvényre vonatkozóan.

(191) Olaszország az alábbi táblázatot nyújtotta be, amelynek segítségével összehasonlítható az ösztönzésről szóló jelentésekben és a meg nem nevezett érdekelt harmadik fél észrevételeiben említett finanszírozás, illetve a 808/1985. sz. törvény szerinti finanszírozás.

3. táblázat

A 808/1985. sz. törvény szerinti finanszírozásról szóló, eltérő információk források összehasonlítása

(millió EUR-ban)

Kötelezettségvállalások	2000	2001	2002	2003
2004. évi jelentés az ösztönző intézkedésekről (181. oldal)	287	492	710	501
A 808. sz. törvény szerinti intézkedések	18	94	280	189
Különbség	269	398	430	312

(192) Olaszország közölte továbbá azoknak a katonai programoknak a listáját, amelyeket az adott években finanszíroztak és amelyek magyarázatot adhatnak a fenti különbségekre [...].

(193) Ami a Finmeccanica az érdekelt harmadik fél hivatkozott, 2003-as éves jelentését illeti, Olaszország állítása szerint a K+F tevékenységekre fordított költségek emelkedését (különösen [...] főként az okozta, hogy a társaságba belépett az Aermacchi.

(194) Olaszország elismerte, hogy néhány visszafizetési eljárásban voltak késések, amit elsősorban a hosszú (10–15 éves) kifizetési időszakokkal magyarázott, emiatt véleménye szerint ezeket az eseteket inkább késői visszafizetésekné kellene tekinteni.

(195) Olaszország elismerte, hogy egy meghatározott projekt – nevezetesen a DO328EC – esetében merültek fel problémák, de kijelentette, hogy semmi esetre sem képzelt el, hogy az állam lemondjon a visszafizetésekről.

(196) Az érdekelt harmadik fél különös észrevételeire válaszul az olasz hatóságok a következő érveket hozták fel.

(197) Olaszország elfogadhatatlannak tartja az érdekelt harmadik fél azon kérését, hogy a Bizottság nyilvánítsa jogellenesnek az első határozat keretében megkérdőjelezett hat projektet, és rendelje el a projekteknek folyósított támogatások visszafizetetését. Olaszország úgy véli, hogy ez a kérés ellentétes az eljárási szabályzat 11. cikkével.

(198) Olaszország szerint az eljárás csak a program egyedi alkalmazásaira vonatkozik, vagyis azokra a projektekre, amelyeket a Bizottság pontosan azonosított; nevezetesen

arra a tizenhárom projektre, amelyeket a Bizottság az eljárás megindításáról szóló első határozatban is megemlített. Olaszország azt állítja, hogy már intézkedett a fenti projektek részére történő finanszírozás felfüggesztéséről mindaddig, amíg a Bizottság meghozza végleges határozatát.

(199) Az érdekelt harmadik fél azon kérésére vonatkozóan, hogy a Bizottság kötelezze Olaszországot éves jelentés bemutatására és vezessen be egyéb ellenőrző intézkedéseket, az olasz kormány kijelenti, hogy hajlandó esetleges jelentések benyújtására az eljárási szabályzat 21. cikkében foglaltaknak megfelelően. Mindazonáltal az olasz hatóságok nem értenek egyet a további elszámolási kötelezettségek elrendelésével, mert az aránytalan és méltánytalan lenne azon kötelezettségekhez képest, amelyek a többi tagállamra hárulnak az adott ágazat támogatási programjait illetően.

(200) Az érdekelt harmadik fél észrevételeiben hivatkozik az Avio mérlegére (2004-es éves jelentés) és különösen egy mondatot idéz, amelyben kimondja, hogy amennyiben nincsenek bevételek, a kölcsön nem kerül visszafizetésre („If no revenues are earned, no reimbursement is due”). Az olasz hatóságok állításuk szerint magyarázatot kértek a társaságtól. Az Avio megkérdőjelezett jogásza megerősítette, hogy – függetlenül a program sikerétől – a program keretében a kedvezményezettek kötelesek teljes egészében visszafizetni a folyósított összegeket. Az Avio állítása szerint a 2004-es éves jelentésben foglaltak a program téves értelmezésén alapultak, és a következő éves jelentésben módosították azokat.

(201) Olaszország olyan további törvényekről szolgáltatott információkat, amelyekre az érdekelt harmadik fél hivatkozott az észrevételeiben, pontosítva, hogy a 421/96. sz. és 388/00. sz. törvény, a 2003. évi költségvetési törvény és a – kifejezetten katonai szállító repülőgépekre vonatkozó – 140/99. sz. törvény kizárólagos célja a nemzetbiztonsággal kapcsolatos katonai projektek finanszírozása volt.

(202) A Számvevőszék jelentésére vonatkozóan Olaszország mindenekelőtt azt jegyzi meg, hogy az érdekelt harmadik fél észrevételeihez csatolt két táblázat („tables or charts”), amelyek az említett jelentés 3. és 5. táblázatából készült kivonatok, olyan Excel fájlok, amelyek nem szerepelnek a második határozatban hivatkozott változatban, hanem csak Word formátumban, amelyben a jelentés készült. Olaszország hozzáteszi, nem világos, hogy az érdekelt harmadik fél milyen nyomozási technikát használt, amikor hozzáfért ezekhez a táblázatokhoz.

(203) Olaszország kiemeli, hogy véleménye szerint meglehetősen helytelen ezeket az összegeket a Számvevőszéknek tulajdonítani, mivel ebben a formában az összegek nem jelennek meg a jelentés szövegében.

(204) Olaszország mindazonáltal néhány megjegyzést fűzött a 164. összesen 3 milliárd EUR értékű támogatásnyújtási határozatra vonatkozó táblázat tartalmával kapcsolatban.

(205) Olaszország mindenekelőtt azt jegyezte meg, hogy ez az összeg sok pontatlanságot, többek között dupla elszámolásokat és nem folyósított támogatásokat tartalmaz. Ezenkívül a táblázatokban nemzetbiztonsági vonatkozású

projektek is szerepelnek, többek között néhány olyan projekt, amelyet más törvények keretében finanszíroztak, tehát nem tartoznak a kérdéses program alkalmazási körébe. Végezetül Olaszország azt állítja, hogy a program keretében nyújtott támogatások pontos összege azzal az értékkel azonos, amelyet Olaszország megjelölt az észrevételeiben [...].

14. ÉRTÉKELÉS

- (206) Az ügy értékelése érdekében a Bizottság elsősorban meggyőződik a támogatások létezéséről és mérlegeli azok összegegyeztetetőségét.
- (207) Másodsorban a Bizottság tisztázza ezen eljárás alkalmazási körét, valamint a vonatkozó eljárási alapot.
- (208) Harmadsorban a Bizottság értékeli, hogy van-e lehetőség az eljárás megindításáról szóló első határozat keretében felvetett kételyek tisztázására.
- (209) Negyedsorban felállítja azon projektek listáját, amelyekre azt alkalmazni kell, és a rendelkezésre álló információk alapján értékelést készít összegegyeztetetőségük mértékéről, beleértve az összegegyeztetetőség érvényesülésének érdekében alkalmazandó feltételeket is.
- (210) Végül a Bizottság levonja következtetéseit az egyes projektekkel kapcsolatban, és magyarázatot ad arra, hogy ezek a következtetések miért nem vonatkoznak a két helikopterre, amelyek katonai jellegűt illetően kételyeinek hangot adott az eljárás megindításáról szóló második határozat keretében.

14.1. Támogatás létezése az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében és a alkalmazandó összegegyeztetetőségi keretszabályozások

- (211) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében egy intézkedés akkor minősül támogatásnak, ha állami források nyújtásával előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat és érinti a tagállamok közötti versenyt, illetve torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget.
- (212) Amint az eljárás megindításáról szóló első és második határozat is jelzi, a vizsgált intézkedések támogatásnak minősülnek. Ezzel az értékeléssel szemben Olaszország, vagy az eljárásban résztvevő bármely fél nem emelt kifogást.

(213) A 808/1985. sz. törvény keretében nyújtott kölcsönök egyértelműen szelektívek, hiszen csak a repüléstechnika ágazatában tevékenykedő társaságoknak folyósíthatók.

(214) A kérdéses kölcsönöket állami költségvetési alapokon keresztül nyújtják, tehát állami forrásokat vesznek igénybe.

(215) E kölcsönöket kamatok nélkül folyósítják, ezért előnyt jelentenek a kedvezményezetteknek azokkal a társaságokkal szemben, amelyek a saját projektjeiket piaci feltételek mellett kénytelenek finanszírozni. A kamatmentes kölcsönök esetében az előnyt a piaci feltételek melletti kölcsön után fizetett kamat és a kedvezményes kölcsön után fizetett kamat – ami a vizsgált esetben nulla – közötti különbség figyelembevételével kell kiszámolni. Ezért a kölcsönt mindig az odaítélés időpontjában meghatározott feltételek szerint kell visszafizetni, és a támogatás kiszámításánál azt veszik figyelembe, hogy az állam mennyi kamatról mond le.

(216) Az esetek döntő többségében a projektek olyan termékekre vonatkoznak (helikopterek, kisrepülőgépek, vagy esetenként nagyobb repülőgépek részei), amelyek terén jelentős a közösségen belüli kereskedelem.

(217) Azok a támogatások, amelyeket Olaszország a 808/1985. sz. törvény értelmében a repüléstechnika területén K+F projektek részére nyújtott, beletartoznak a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazási körébe.

(218) Olaszország és az eljárásban résztvevő többi fél egyetért abban, hogy a Szerződéssel való összegegyeztetetőséget azon szabályok alapján kell vizsgálni, amelyek a 87. cikk (3) bekezdése c. pontja alkalmazására vonatkoznak a K+F projektek részére nyújtott támogatások tekintetében.

(219) A kérdéses támogatásokat jogellenesnek kell tekinteni, mivel Olaszország nem jelentette be őket.

(220) Amint a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások közösségi keretrendszeréből (a továbbiakban: 2006-os keretrendszer⁽³⁷⁾) világosan kiderül, hogy a jogellenesen nyújtott állami támogatások értékelésekor alkalmazandó szabályokra vonatkozó bizottsági közleménnyel összhangban a be nem jelentett támogatások⁽³⁸⁾ esetében a Bizottság az alábbiakat alkalmazza:

— a 2006-os keretrendszert, amennyiben a támogatásokat annak életbelépését követően nyújtották,

— minden más esetben a támogatásnyújtás idején hatályos keretszabályozást.

(221) Következésképpen a Bizottság a projekt összegegyeztetetőségének elemzésére a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az 1986-os és 1996-os K+F szabályzatot fogja alkalmazni, attól függően, hogy mikor nyújtották a támogatásokat.

14.2. A határozat tárgya

(222) E határozat azokra az egyedi támogatásokra korlátozódik, amelyeket Olaszország a 808/1985. sz. törvény keretében polgári jellegű K+F projekteknek nyújtott a repüléstechnikai ágazatban.

⁽³⁷⁾ HL C 323., 2006.12.30., 1. o.

⁽³⁸⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

- (223) A határozat elsősorban azt a hat projektet érinti, amelyekkel szemben a Bizottság kifejezett kételyeinek adott hangot az eljárás megindításáról szóló első határozatban.
- (224) A határozat továbbá az eljárás megindításáról szóló első határozatban említett projektekre is kiterjed, amennyiben a projektekkel kapcsolatos újabb információk a korábbitól eltérő értékelést tesznek lehetővé, elsősorban az egyedi bejelentési kötelezettség tekintetében.
- (225) Harmadsorban a határozat az Olaszország által olyan más egyedi projekteknek nyújtott támogatásokra is kiterjed, amelyek meghaladják az 1986-os és 1996-os keretszabályozásban rögzített küszöbértékeket. Ezekről a projektekről a Bizottságnak nem volt tudomása az első határozat idején. A második határozat ezek közül néhány projektet úgy említ, mint feltételezhetően be nem jelentett egyedi támogatást.
- (226) Ellentétben Olaszország véleményével, nem lehet azt állítani, hogy a vizsgálati eljárásban kezdettől fogva meg kell nevezni az alkalmazási körbe tartozó összes projektet, mivel a Bizottságnak az eljárás megindításának pillanatában nincsen feltétlenül tudomása minden projektről, ami annak tárgyát képezheti.
- (227) E határozat a program olyan egyedi alkalmazásaira vonatkozik, amelyeket Olaszországnak egyenként be kellett volna jelentenie, de ezt nem tette meg. A bejelentés elmulasztásának jelentősége azért is rendkívüli, mert Olaszország több mint tíz éven keresztül egyetlen projektet sem jelentett be. Tekintettel az idő hosszúságára, ami alatt Olaszország nem tett eleget a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettségének, továbbá figyelembe véve a harmadik felek észrevételeit, a Bizottság a meglévő információk alapján az eljárás megindításáról szóló második határozatban világosan jelezte, hogy az eljárás a programba tartozó minden olyan projektet érint, amelyet egyenként be kellett volna jelenteni.
- (228) Az eljárás megindításáról szóló második határozat nem rögzített olyan pontos dátumot, amelytől kezdve az egyes, be nem jelentett projekteket be kellett volna vonni az eljárásba, és a 808/1985. sz. törvény egyedi alkalmazásának kellett volna tekinteni. Mindenesetre az olasz hatóságok gyakran engedélyezték a kedvezményezetteknek, hogy ne fizessék vissza a támogatások teljes összegét, amit új támogatásnyújtással megegyező arányú intézkedésnek kell tekinteni.
- (229) Emlékeztetni kell a meghatározott küszöbértéket túllépő támogatások egyedi bejelentésének fontosságára az állami támogatások ellenőrzése szempontjából. A 2006-os keretrendszer világosan kimondja, hogy – a Bizottság elemzésének jobb orientálása érdekében – a meghatározott küszöbértéket meghaladó egyedi intézkedéseket részletesen meg kell vizsgálni. A részletes vizsgálat célja annak biztosítása, hogy az ugyanazon kedvezményezett részére szánt nagy összegű K+F+I célú támogatások ne változtassák meg a versenyt a közös érdekekkel ellentétes mértékben, hanem inkább arányos mértékben segítsék azt elő
- (230) A vizsgált időszakban az egyedi bejelentési küszöbértékek megváltoztak. Az 1986-os keretszabályozásban az egyedi bejelentési kötelezettséget olyan projektek esetében kellett alkalmazni, amelyek támogatható kiadásai meghaladták a 20 millió ECU-t.
- (231) Az 1996-os keretszabályozásban egyedileg azokat a projekteket kellett kötelezően bejelenteni a Bizottságnak, amelyek támogatható kiadásai meghaladták a 25 millió ECU összeget és több mint 5 millió ECU összegű támogatásban részesültek ⁽³⁹⁾.
- (232) Azzal kapcsolatban, hogy a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról szóló határozatban pontosan és helyesen kell megemlíteni az egyes érintett projekteket, a Bizottság a következőket jegyzi meg.
- (233) A Bizottság a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításakor tizenhárom projektet nevezett meg. Az adott időben rendelkezésre álló információk alapján hat projekttel kapcsolatban adott hangot kételyeinek, míg hét projekttel szemben nem fogalmazott meg ellenvetést.
- (234) Azonban nyilvánvalóvá vált, hogy egyrészt az Olaszország által használt támogatási eszköz, másrészt annak a – késedelmes visszafizetések által jellemzett – alkalmazási módja miatt a tizenhárom projekt értékelését módosítani kell. Olaszország elismeri, hogy az akkoriban a Bizottság rendelkezésére álló információk pontatlanok voltak, illetve nem vették figyelembe a nyújtott és nem a rendelkezésnek megfelelően visszafizetett támogatásokra ténylegesen alkalmazandó feltételeket.
- (235) Hasonlóképp nyilvánvalóvá vált, hogy több esetet Olaszország nem jelentett be egyedileg, noha a K+F keretszabályozások és az 1986-os határozat világos rendelkezéseket tartalmaznak e tekintetben.
- (236) Felmerült továbbá, hogy az e határozatban vizsgált esetek többségében a visszafizetések során nem tartották tiszteletben a kezdeti ütemezéseket. Elnézték a késéseket, ami még nagyvonalúbb feltételeket biztosított a kedvezményezetteknek. Ezek az új és nagyvonalúbb feltételek új támogatásoknak tekinthetők.
- (237) Végül az eljárás néhány olyan projektet is érint, amelyek során a támogatásnyújtás jogellenesen történt.

⁽³⁹⁾ Lásd pl. a 4.7. pontot: „A Bizottság által jóváhagyott rendszer keretében K+F célra egyéni projektnek nyújtott támogatásnyújtás elviekben nem esik bejelentési kötelezettség alá. Mindenesetre annak érdekében, hogy értékelni lehessen a jóváhagyott rendszerek keretében nyújtott támogatásokat, valamint azt, hogy a támogatások összegegyeztetethetők-e a közös piaccal, a Bizottság megköveteli a 25 millió ECU költséget meghaladó egyéni projektek és az 5 millió ECU bruttó összeget meghaladó támogatások előzetes bejelentését. A bejelentésre vonatkozó új szabályt az EK-Szerződés 93. cikkének (1) bekezdése értelmében hozott intézkedésnek kell tekinteni. Az intézkedés tartalmát a tagországok képviselői többoldalú tanácskozás során megvizsgálták”.

14.3. Az eljárás megindításáról szóló első határozat keretében megfogalmazott kétélyek

- (238) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló első határozatban szereplő és itt a projektek listájában megjelölt hat program (lásd 4. táblázat (281) preambulumbekézése) vonatkozásában tudta értékelni azokat az információkat, amelyeket Olaszország a támogatható kiadásokkal és az ösztönző hatással kapcsolatban közölt.
- (239) Valamennyi projekt tekintetében ellenőrizte, hogy a költségek valóban az ipari kutatási, illetve a versenytel megelőző fejlesztési tevékenységekhez kapcsolódnak-e.
- (240) Ezenkívül megvizsgálta mind a hat projekt esetében a támogatás ösztönző hatását. A Bizottság az értékelés során figyelembe vette, hogy mennyi idő telt el azóta, hogy Olaszország a támogatásnyújtási határozatot elfogadta.
- (241) Másrésztől, amint a (105)–(122) preambulumbekézésből is kitűnik, a támogatási eszköz egyéb, döntő fontosságú szempontjait nem határozták meg elég világosan, és emiatt a Bizottság nem tudott végleges véleményt alkotni az összeegyeztethetőségről. A projektek egyenként történő értékelése előtt ezért tehát értékelni kell az eljárás megindításáról szóló második határozat keretében megfogalmazott egyéb kétélyekkel kapcsolatosan rendelkezésre álló információkat.

14.4. Az eljárás megindításáról szóló második határozat keretében megfogalmazott kétélyek

- (242) Annak érdekében, hogy a Bizottság a program keretében nyújtott egyedi támogatás ügyében kialakítsa végleges következtetését, elsősorban a program alakulására vonatkozó összes információt kell értékelnie, beleértve a jogi alapot és a költségvetés-módosításokat is.
- (243) Másodsorban értékelni kell a támogatási eszköz jellegét és a támogatásnyújtási intézkedések végrehajtását.
- (244) Harmadsorban fel kell állítani az Olaszország által be nem jelentett egyedi projektek listáját, egyenként értékelni kell az azokra vonatkozó pénzügyi feltételeket, illetve szükség esetén ellenőrizni kell a visszafizetés feltételeit és a feltételek betartására vonatkozó rendelkezéseket.
- (245) Végül külön fejezet foglalkozik a katonai jellegűnek minősített két helikopterre vonatkozó információk értékelésével (lásd a 399–408. pontot).

14.4.1. A program alakulása

- (246) Ebben a szakaszban a Bizottság pontos képpel rendelkezik a teljes program alakulásáról.
- (247) Olaszország elegendő információt szolgáltatott a projektek teljes finanszírozásáról ahhoz, hogy a Bizottság általánosabb képet alkothasson a helyzetről. Ez különösen igaz arra

a problémára, ami abból adódik, hogy Olaszország a program keretében polgári és nemzetbiztonsági vonatkozású projekteket egyaránt finanszírozott. Emiatt a teljes finanszírozásra vonatkozó adatok megtevesztőek lennének, ha úgy értelmeznénk őket, mintha kizárólag az Olaszország által a repüléstechnika területén támogatott polgári K+F projektekre vonatkoznának.

14.4.2. A támogatási eszköz jellege

- (248) A támogatási eszköz jellegét illetően Olaszország teljes dokumentációt nyújtott be azokkal a projektekkal kapcsolatban, amelyeket egyenként be kellett volna jelentenie az egymást követő K+F keretszabályozásokban előírt küszöbértékeknek megfelelően.
- (249) Olaszország jelezte, hogy az eszköz vegyes jellegű, vagyis egy olyan kedvezményes kölcsön, amelynek visszafizetési terve a megvalósított termék értékesítésére vonatkozó előrejelzésektől függ. Olaszország szerint e visszafizetési terveket rögzítették.
- (250) A kedvezményes kölcsönöket a kölcsönnyújtás időpontjában érvényes referencia-kamatláb alapján nyújtották, külön díj felszámításával.
- (251) Az olasz hatóságok a kölcsönnyújtás időpontjában minden projekt esetében meghatározták a támogatás elméleti maximális intenzitását, amelyet a támogatható kiadások alapján számoltak ki az esetleges bónuszok figyelembevételével.
- (252) Mindazonáltal bizonyos esetekben az intenzitást nem tartották be, és a kölcsönt kedvezményesebb feltételekkel nyújtották, mint amit a K+F keretszabályozások rendelkezései maximális intenzitásként megengednek.
- (253) Ezenkívül a gyakorlatban a visszafizetési terveket gyakran nem tartották be, amire kétféleképpen került sor. Bizonyos esetekben a kedvezményezett részére történő kifizetésekre később került sor, mint ahogyan azt az eredeti tervekben rögzítették, vagy azért, mert a projektben lemaradások halmozódtak fel, vagy azért, mert az állam későn rendelte el a kifizetéseket. Így egyes esetekben a támogatások tényleges intenzitása alacsonyabbnak bizonyult, mint a kezdeti intenzitás.

(254) Ami még jelentősebb, hogy számos esetben a visszafizetések során nem tartották be az eredeti terveket. Következésképpen sok esetben a kezdeti intenzitás nőtt, mivel a kedvezményezett éltek a késedelmes visszafizetési lehetőséggel is.

(255) Olaszország több olyan, a kedvezményezettnek címzett levelet továbbított a Bizottságnak, amelyben a számukra nyújtott kifizetések visszafizetését kérte, de el kell ismerni, hogy ezekkel a levelekkel csak korlátozott eredményeket ért el. Többször előfordult, hogy valamely kedvezményezett több levelet is kapott ugyanazzal a projekttel kapcsolatban,

anélkül, hogy a tényleges visszafizetés érdekében bármilyen intézkedést tett volna, illetve hogy az állam megindította volna visszafizetési eljárását ⁽⁴⁰⁾.

- (256) Végezetül a projekteknek nyújtott támogatásokkal kapcsolatban két lehetséges probléma merül fel: a) a kezdeti intenzitás, amely néhány esetben meghaladta a megengedett maximális intenzitást és b) a nem teljes mértékű visszafizetés, ami miatt az intenzitás még inkább nőtt.
- (257) Olaszország a Bizottsággal együtt meghatározott egy módszert, amely lehetővé teszi mindkét probléma megoldását. Először minden projekt esetében meghatározták a maximális intenzitást, ami az elméleti maximális intenzitás ⁽⁴¹⁾ és a kezdeti intenzitás közül az alacsonyabb intenzitásnak felelt meg. Az alacsonyabb kezdeti intenzitás azt jelentette, hogy a speciális támogatások összegének ösztönző hatása elég volt ahhoz, hogy a vállalkozás vállalja a projektet. A kezdetben rögzített értékhez képest bármilyen intenzitásnövekedést új támogatásnak kell tekinteni.
- (258) A továbbiakban kiszámolták a támogatás halmozott intenzitását. Abban az évben, amikor a támogatás halmozott intenzitása eléri a (257) preambulumbekzdésben meghatározott maximális intenzitást, a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie a nem visszafizetett kölcsön teljes tőkerészét. Ha a maximális intenzitást már korábban elérték, a nem visszafizetett kölcsön összetett kamatát kell kiszámolni a kölcsön teljes visszafizetéséig eltelt évekre visszamenően. A kamatláb szintje annak az évnek a referencia-kamatlábával azonos, amelyben a maximális intenzitást elérték, ezután követi a további késedelmes évek kamatlábait.
- (259) A meghatározott módszer lehetővé teszi a K+F keretszabályozásokban meghatározott maximális intenzitások betartását ⁽⁴²⁾.

14.4.3. A be nem jelentett projektek listája

- (260) A támogatási eszköz közös és helyes értelmezésével lehetőség nyílt azon projektek listájának összeállítására, amelyeket Olaszországnak egyedileg be kellett volna jelentenie. Amikor a támogatás kedvezményes kamatozású kölcsön formáját ölti, a jelentős értéket azon kamatok összege képviseli, amelyekről az állam lemond. Tekintettel a támogatási eszközre vonatkozó bizonytalanságra, Olaszországnak sem volt világos képe arról, hogy mely projekteket kell bejelenteni egyedileg ⁽⁴³⁾, vagy az egyedileg bejelentendő projektekből melyeket kell feltüntetni az utólag felállított listán.

⁽⁴⁰⁾ Az olasz hatóságok leszögezték, hogy nem áll szándékukban lemondani a kedvezményezettnek nyújtott hitelekéről. Ugyanakkor a visszafizetésre felszólító levelek, amelyeket nem követtek lépések, és az a tény, hogy ugyanazoknak a kedvezményezettnek új projektekre nyújtottak támogatást, arra vallanak, hogy legalább néhány esetben a kedvezményezettnek a kapott támogatást nem kellett visszafizetni.

⁽⁴¹⁾ Azaz a 25 %-os és az 50 %-os intenzitás, plusz a K+F keretszabályozásban előírt, kísérleti fejlesztési és ipari kutatási tevékenységekre érvényes bónusz.

⁽⁴²⁾ A Bizottság hasonló megközelítést alkalmazott két, repüléstechnikai ágazathoz tartozó támogatás esetében (C 27/06 és C 28/06).

⁽⁴³⁾ Mindenesetre meg kell jegyezni, hogy az egész aktában visszamenőleg sincs nyoma annak, hogy az olasz hatóságok bármilyen projektet bejelentettek volna egyedi projektként, függetlenül a méretétől vagy a finanszírozás nagyságától.

- (261) A lista összeállítása céljából különböző információkat kellett bekérni.
- (262) Kezdetben Olaszország tagadta, hogy az eljárás megindításáról szóló első határozatban említett projektek mellett más egyedi projekteket sem jelentett be. A későbbiekben Olaszország beismerte, hogy a be nem jelentett projektek listája hosszabb volt, és minden szükséges információt és a bizonyításhoz szükséges adatot továbbított a Bizottságnak.
- (263) Számos tényező együttesen ad magyarázatot arra, hogy miért okozott nehézséget a be nem jelentett projektek listájának összeállítása.
- (264) Elsősorban meg kell jegyezni, hogy a szabályozási rendszert 1986. óta alkalmazták.
- (265) Másodsorban az érintett projektek száma szükségszerűen magas. Az egyedi bejelentés alól mentesülő projektekkel együtt a vizsgált időszakban finanszírozott projektek száma jóval meghaladja a százat.
- (266) Harmadsorban a listán szereplő számos katonai projekt tovább növelte a zavart. A Bizottság megjegyzi, hogy a Számvevőszék jelentése is bizonyos zavarról árulkodik a projektek jellegével kapcsolatban.
- (267) A finanszírozott projektekről rendelkezésre álló információk szétaprózottak és gyakran félreérthetőek voltak, azért is, mert a kormány parlamenti beszámolóit sem a ténylegesen finanszírozott projektekre vonatkoztak, hanem olyanokra, amelyek a jövőben kapnak finanszírozást.
- (268) Az érdekelt harmadik fél által benyújtott listák mellett voltak olyan listák is, amiket közvetlenül a Bizottság említett meg, ilyen például az eljárás megindításáról szóló első határozatban szereplő tizenhárom projekt listája vagy az eljárás megindításáról szóló második határozatban szereplő projektek listája.
- (269) A Számvevőszék jelentése semmilyen listát nem tartalmazott a projektekről, csak általános jellegű összegeket, grafikonokat és táblázatokat foglalt magában. Mindenesetre a dokumentum *Word* változatának köszönhetően – amely 2005-ben elérhető volt a Számvevőszék honlapján – az általános grafikonokból pontosabb adatokat is ki lehetett nyerni.

- (270) Ez utóbbi adatokat az érdekelt harmadik fél beillesztette a 2005. november 11-i tájékoztatásába. A Bizottság a 2006. május 23-i információkérésében hivatkozott a meg nem nevezett érdekelt harmadik fél által bemutatott listában szereplő projektek nagy részére⁽⁴⁴⁾, jelezve Olaszországnak, hogy valószínűleg még több olyan be nem jelentett projekt létezik, amelyről Olaszország nem továbbította a kért információkat.
- (271) Olaszország egyrészt tagadta⁽⁴⁵⁾, hogy az érdekelt harmadik fél listáját a Számvevőszéknek lehet tulajdonítani, azzal érvelve, hogy a listát csak egy névtelenül eljáró személy következtette ki a Számvevőszék honlapján szereplő adatokból. Emiatt az olasz hatóságok szerint a listát nem lenne helyes a Számvevőszéknek tulajdonítani, mivel az csak egyes harmadik felek manipulációjának az eredménye. Mivel a listát bizonyos hibák és pontatlanságok jellemzik, téves lenne azt a Számvevőszéknek tulajdonítani.
- (272) Tekintettel arra, hogy Olaszország végül az egyedi bejelentési kötelezettség alá eső projektek teljes listájának benyújtása mellett döntött, a Bizottságnak nem kell állást foglalnia a korábban kapott információk igazságtartalmáról⁽⁴⁶⁾.
- (273) Általában véve a be nem jelentett projektek listájára vonatkozó vita nehéz volt. Mindenesetre két év elteltével az olasz hatóságoknak és a Bizottságnak lehetőségük nyílt bizonyos egyedi projektek azonosítására, amelyeket Olaszország nem jelentett be.
- (274) Az eljárás megindításáról szóló második határozatban szereplő kérésnek megfelelően Olaszország benyújtotta azoknak az egyedi bejelentési küszöb alatti projekteknek a listáját is, amelyeket 2002. november 20. után hagyott jóvá. E lista tekintetében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált időszakban a lista egyrészt megfelel a 808/1985. sz. törvény teljes pénzügyi keretösszegének, másrészt ténylegesen az egyedi értékelési küszöb alatti projektekre vonatkozik⁽⁴⁷⁾.

14.5. A polgári projektek végleges listájának értékelése

- (275) Az Olaszország által be nem jelentett egyedi projektek listájában tizenhét projekt szerepel.
- (276) A listában szerepelnek olyan projektek, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság le tud vonni következtetéseket a projektek Szerződéssel való összeegyeztethetősége tekintetében. Ugyanakkor nincs kizárva, hogy a Bizottság a későbbiekben intézkedéseket hoz más olyan be nem jelentett projektekkel kapcsolatban, amelyekről jelenleg nincs tudomása, vagy – amennyiben tudomással bír róluk – a rendelkezésére álló információk nem elegendőek ahhoz,

hogy határozatot hozzon, vagy azért, mert az információk nem teljesek, vagy azért, mert azt jelzik, hogy a kérdéses projekt jelenleg a bejelentési küszöb alatt van, mely értékelést az újabb adatok a továbbiakban még módosíthatják.

- (277) A Bizottság rendelkezik minden egyes projekt kezdeti – a támogatásnyújtás pillanatában rögzített – finanszírozási és visszafizetési tervével, valamint ismeri az állami kifizetések és a kedvezményezettek által teljesített visszafizetések tényleges és valós helyzetét. A tervekben szerepelnek a fenti módszer⁽⁴⁸⁾ szerinti korrekciók.
- (278) A projektekről rendelkezésre álló információk alapján és figyelembe véve, hogy az összes projekt ugyanannak a programnak az egyedi alkalmazása, a Bizottságnak nincs tudomása olyan tényezőkről, ami miatt kétségbe kellene vonni, hogy a támogatás a rendeltetés szerint a K+F keretszabályozások értelmében K+F tevékenységként besorolt tevékenységek támogatását szolgálta.
- (279) Az ösztönző hatással kapcsolatban a Bizottság mindenekelőtt megjegyzi, hogy az 1986-os keretszabályozás 8. pontjának (2) bekezdése mindössze annyit ír elő, hogy a támogatásnak további K+F erőfeszítéseket kell ösztönöznie, vagy lehetővé kell tennie, hogy a vállalkozás megoldhasson egy olyan rendkívüli helyzetet, amire egyébként a saját forrásaiból nem lenne képes. Az 1996-os keretszabályozás 6. pontja az ösztönző hatás meglétét a tagállam szerint az arra vonatkozó, mennyiségi vagy egyéb tényezők alapján vizsgálja, amelyek alapján bizonyítható, hogy a szóban forgó K+F projekt a támogatás nélkül nem valósult volna meg, kevésbé nagyszabású lett volna, vagy rövidebb ideig tartott volna.
- (280) A Bizottság nem rendelkezik olyan adatokkal, amelyek alapján vitatni kellene a vizsgált támogatás ösztönző hatását. A támogatás hozzásegítette a kedvezményezetteket ahhoz, hogy több K+F tevékenységet kezdjenek, mint amennyire a rendes kutatási tevékenységük kiterjedt volna, és olyan K+F projekteket valósítsanak meg, amelyeket kizárólag a saját eszközeikkel nem tudtak volna véghezvinni. A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy – a repülés-technikai ágazat hasonló projektjeinek értékelésével összhangban – a vizsgált projekteknek nyújtott támogatás segítségével a kedvezményezetteknek olyan kockázatos projektek megvalósítására is módjuk nyílt, amelyeket önmaguk nem tudtak volna finanszírozni. Végül a Bizottság hangsúlyozza, hogy a legtöbb esetben nemzetközi projektekről van szó, amelyek további együttműködési erőfeszítésekkel járnak.
- (281) Az alábbiakban az egyes projektek bemutatása következik, a teljes támogatható kiadások, illetve a kapott támogatás összegének feltüntetésével. Azzal a hat esettel kapcsolatban, amelyre vonatkozóan az eljárás megindításáról szóló első határozatban kételyek merültek fel, az értékelés tartalmazza a támogatható tevékenységekről és az ösztönző hatásról rendelkezésre álló információkat is. Ezenfelül minden projekt esetében meghatározza a (257) preambulumbekézdés szerinti módszer alkalmazásának következményeit is.

⁽⁴⁸⁾ Lásd a (248)–(259) preambulumbekézdést.

⁽⁴⁴⁾ A Bizottság kizárta a nyilvánvalóan katonai jellegű projekteket, vagy azért, mert már az eljárás keretében értékelték őket, vagy azért, mert a rendelkezésre álló nyilvános információk nem hagytak kételyeket a jellegük felől.

⁽⁴⁵⁾ Vö. 2006. május 5-i levél.

⁽⁴⁶⁾ Függetlenül attól, hogy az információkat a Számvevőszéknek lehet-e tulajdonítani.

⁽⁴⁷⁾ A listából továbbá kiténik, hogy Olaszország a program pénzügyi keretösszegének legnagyobb részét kis projekteknek szánta. Ezen adat segítségével össze lehet egyeztetni a programhoz kapcsolódó teljes pénzügyi keretösszeget a nagy projektek ma ismert számaival.

4. táblázat

A határozat tárgyát képező projektek listája

Projekt	Vállalkozás	Tárgy	Év
A109 DEF	Agusta	helikopter	1997
A109X	Agusta	helikopter	1999
A119 Koala	Agusta	helikopter	1997
DO328	Aermacchi	repülőgép-szerkezet	1991
DO 328 EC	Aermacchi	repülőgép-szerkezet	1996
DO 328 Panels	Aermacchi	repülőgép-szerkezet	1996
ATR72	Alenia	repülőgép-szerkezet	1988-tól 1994-ig (5 projekt)
ATR 42 500	Alenia	repülőgép-szerkezet	1992
MD11 LWRP J/S	Alenia	repülőgép-szerkezet	1996
Falcon 2000	Alenia	repülőgép-szerkezet	1994
MD 11 Winglet	Alenia	repülőgép-szerkezet	1989
MD 95	Alenia	repülőgép-szerkezet	1996 és 1998
GE90B	Avio	motor	1994
GE90 Growth	Avio	motor	1996
LPT PW308	Avio	motor	1997
Falcon 2000	Piaggio	repülőgép-szerkezet	1994
Cabine	Alenia	repülőgép-szerkezet	1999

a) Az Agusta által megvalósított A109 DEF projekt

(282) Az Agusta által megvalósított projekt célja az A109 helikopter több változatának kifejlesztése volt, annak érdekében, hogy a helikoptert alkalmazni lehessen a különféle meghajtási rendszerekhez, valamint az megfeleljen a biztonság, a repülési jellemzők és a környezeti kihatás legszigorúbb kritériumainak is. A D, az E és az F változatok az Allison, Pratt & Whitney és Turbomeca társaságok motorizált változatainak felelnek meg. Olaszország szerint a D és az E változatot soha nem fejlesztették ki.

(283) A projekt szerepel az eljárás megindításáról szóló első határozatban (4. sz. projekt). A beruházásokra 1996 és 1998 között került sor. Az eljárás megindításáról szóló első határozat keretében a Bizottság azt kérdeje meg, hogy az adott tevékenység K+F tevékenységnek minősíthető-e, illetve kétélyeinek adott hangot a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan.

(284) A K+F tevékenységekre vonatkozóan az olasz hatóságok részletesebb információkat szolgáltatottak a feladatokról. A Bizottság mindenekelőtt megjegyzi, hogy a projekt keretében számos prototípust kifejlesztettek, valamint a D és az E változatokat nem fejlesztették ki és nem értékesítették.

(285) A Bizottság másodsorban megjegyzi, hogy a projekthez legközvetlenebbül kapcsolódó technológiák – nevezetesen a motor és az új csúszóalpas futómű – minőségügyi tanúsítására csak 2001 júniusában került sor. Olaszország szerint a rotorral kapcsolatos fejlesztéseket még nem alkalmazták a végterméknél, noha a K+F tevékenységek eredményei pozitívnak bizonyultak.

(286) Az események sorozata azt mutatja, hogy az 1996–1998. között megvalósított K + K projektnek nyújtott támogatásoknak köszönhetően az Agusta 30 hónapos időtartamon belül új technológiák bevezetésére volt képes. Következésképpen az Agusta esetében a támogatás ösztönző hatást fejtett ki.

(287) A támogatható beruházás ⁽⁴⁹⁾ 69 790 millió ITL volt ⁽⁵⁰⁾. A támogatás összege – azaz a kamatok összege, amelyről az állam lemondott – 24 450 millió ITL-t tett ki. Következésképpen a támogatások kezdeti intenzitását 35,03 %-ban rögzítették, az 1996-os keretszabályozásban megengedett 31 %-os maximális elméleti intenzitással szemben. A halmozott intenzitás a 31 %-os maximális megengedett határértéket 2004-ben érte el.

(288) Az Agusta tehát 2007-ben köteles azonnal visszafizetni a nem visszafizetett tőkereszt (19 300 millió ITL-t), valamint a visszafizetési táblázatokban erre az évre előírt 7 811 millió ITL-t. Továbbá ki kell fizetnie a 2005-től kezdődően esedékes összetett kamatozatot, azaz 2007. december 31-ig mintegy [...] millió ITL-t.

(289) A Bizottság tehát arra a következtetésre jutott, hogy az Agusta esetében a támogatást összegegyeztethetőnek lehet tekinteni az 1996-os K+F keretszabályozással, mivel K+F tevékenységre vonatkozott és kedvezményezettre ösztönző hatást gyakorolt, feltéve hogy az Augusta a tartozást és az összetett kamatozatot azonnal visszafizeti.

b) Az Agusta által megvalósított A109 X projekt

(290) A projekt az Agusta vállalkozás egyik helikopterére vonatkozik. Az eljárás megindításáról szóló első határozatban 2. sz. projektként szerepel. Az eljárás megindításáról szóló első határozat keretében a Bizottság azt kérdeje meg, hogy az adott tevékenység K+F tevékenységnek minősíthető-e, illetve kétélyeinek adott hangot a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan.

(291) Olaszország szerint az 1999–2001. közötti időszakban megvalósított projekt célja egy teljesen új helikopter kifejlesztése volt, amelyet 2009 után szándékoztak bevezetni a piacra. A helikopter súlya mintegy 3–3,5 tonna között lenne, és a gépet a katonai piac fejlesztéseinél is fel lehetne használni.

⁽⁴⁹⁾ A bejelentett összegeket minden projekt esetében frissítették.

⁽⁵⁰⁾ Tekintettel arra, hogy az összes projekt az euro bevezetése előtt került jóváhagyásra, minden támogatásnyújtásról szóló határozat és minden visszafizetési terv olasz lírában van feltüntetve. Az euróban számított értékelés hatása a (381) preambulumbekzdés 5. táblázatában szerepel.

- (292) Olaszország be tudta bizonyítani, hogy az A109X projekt teljesen különbözik az A109DEF, az A109 Power és az A119 Koala projektektől. A fő technológiai különbségek az ötlapátos főrotorra, a farokrotorra és az egyenes-kúpos kerekes fordulatszám-csökkentőre vonatkoznak.
- (293) Az ösztönző hatással kapcsolatban Olaszország bizonyítani tudta, hogy az A109X olyan új projekt, amely a tervek szerint 2009 előtt nem zárul le. Tehát a támogatás lehetővé tette, hogy az Agusta a piactól igen távol eső, technológiai szempontból kockázatos K+F tevékenységbe kezdjen.
- (294) A társaság által végrehajtott támogatható beruházás összege 67 144 millió ITL volt. A társaság 13 902 millió ITL összegű támogatást kapott kamat formájában, amelyről az állam lemondott. Ez 20,70 %-os intenzitásnak felel meg, tehát alacsonyabb, mint az 1996-os keretszabályozásban szereplő 33 %-os maximálisan megengedhető kezdeti intenzitás.
- (295) A visszafizetési tervet azonban módosították annak érdekében, hogy az figyelembe vegye a támogatásoknak a tervezettől eltérő módon történő folyósítását, illetve a kölcsön alacsonyabb összegét. A módosított terv szerint a projekttel kapcsolatos visszafizetéseket 2018-ig kell teljesíteni.
- (296) A Bizottság tehát arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás összegegyeztethető az 1996-os K+F keretszabályozással, mivel az támogatható K+F tevékenységekre vonatkozott és ösztönző hatást gyakorolt, feltéve hogy 2018-ig a teljes visszafizetési tervet teljesítik.
- c) *Az Agusta által megvalósított A119 Koala projekt*
- (297) A projekt tárgya egy, az Augusta vállalkozás által kifejlesztendő helikopter. Az A119 Koala nyolc férőhelyes, egyedi turbómotorral felszerelt, polgári piacra szánt helikopter *utility* változata.
- (298) A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban a 3. szám alatt szerepel. A Bizottság e határozat keretében, az akkor rendelkezésre álló információk alapján megállapította, hogy a projektre nem vonatkozik az egyedi bejelentési kötelezettség, ezért nem tartozik az első határozat alkalmazási körébe.
- (299) A későbbiekben felmerült, hogy a támogatható beruházások, illetve a támogatások összegét tekintve a projektet egyedileg be kellett volna jelenteni a Bizottságnak.
- (300) A támogatást 1997-ben nyújtották olyan támogatható beruházásokra, amelyeket az 1997–1999 közötti időszakban valósítottak meg, 58 137 millió ITL értékben. A felvett támogatás 26,92 %-os intenzitásnak felel meg, és alacsonyabb, mint az 1996-os keretszabályozás szerint megengedett, maximálisan 32 %-os intenzitás.
- (301) A kérdéses projektekre vonatkozó visszafizetések tehát a 2009-ig szóló visszafizetési terv szerint folynak.
- (302) A Bizottság tehát arra a következtetésre jutott, hogy az Agusta által megvalósított A119 Koala helikopterrel kapcsolatos projekt összegegyeztethető az 1996-os K+F keretszabályozással, feltéve hogy a visszafizetési tervet betartják.
- d) *Az AerMacchi által megvalósított DO328 projekt*
- (303) A projekt a DO328 alapváltozatára vonatkozik, és az AerMacchi valósította meg. A regionális utasszállításra használt DO328 reaktoros repülőgépet a Dornier vállalkozás fejlesztette ki. Az AerMacchi vállalkozást a géptest két szegmensének kifejlesztésével, valamint a koreai Daewoo társaság által a Dornier részére legyártott, 13 panelből álló teljes géptest összeszerelésével bízták meg.
- (304) A K+F projekt lehetővé tette, hogy az AerMacchi megszerezze a két szegmens kifejlesztéséhez és a géptest összeszereléséhez szükséges ismereteket. Ezek új tevékenységet jelentettek a társaság számára, amely addig katonai kiképzésre szolgáló repülőkre összpontosította a tevékenységét. A támogatható tevékenységeket 1990-ben és 1991-ben valósították meg.
- (305) A projektet az eljárás megindításáról szóló első határozatban 10. számú projektként említették. E határozat keretében a Bizottság úgy döntött, hogy nem emel kifogást a projekttel szemben, mivel a rendelkezésre álló információk alapján az összegegyeztethetőséget nem vitatta.
- (306) Viszont az Olaszország által az ezen eljárás keretében benyújtott információk világosan mutatják, hogy a projekt finanszírozási helyzete miatt módosítani kell az első következtetést.
- (307) A ma rendelkezésre álló információkból kiderül, hogy a támogatható beruházás összege 60 722 millió ITL, és a kezdeti maximális intenzitás 43 %-os volt.
- (308) Mindazonáltal – amint azt maguk az olasz hatóságok is elismerték – számos késedelmes visszafizetésre került sor. Az 1996-os keretszabályozásban előírt 43 %-os megengedhető intenzitást már 1996-ban elérték. Mivel a maximális intenzitást elérték, az AerMacchi köteles azonnal visszafizetni a 34 019 millió ITL összegű tartozását. Továbbá az AerMacchi által visszafizetendő összegek alapján 1996-tól kezdődően ki kell számítani az összetett kamatozatokat, amelyek 2007. december 31-ig összesen [...] millió ITL-nek felelnek meg.
- (309) A Bizottság tehát arra a következtetésre jutott, hogy a DO328 alapváltozatára vonatkozó projekt összegegyeztethető az 1986-os K+F keretszabályozással, feltéve hogy az AerMacchi a fennálló tartozását az összetett kamatokkal együtt azonnal visszafizeti.
- e) *Az AerMacchi által megvalósított DO328 EC projekt*
- (310) Az AerMacchi projektje a Dornier társaság által kifejlesztett DO328 típusú, regionális utasszállításra használt repülőgép egy kibővített változatának fejlesztésére vonatkozott. A kibővített változat 40–50 utas szállítását tette volna lehetővé. Úgy tűnik, hogy a projektet végül nem fejezték be, nevezetesen azért, mert – a későbbiekben Dornier-Fairchild néven működő – Dornier ellen felszámolási eljárás indult. A projektet az 1995–1997. közötti időszakban valósították meg.

- (311) A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban 8. számú projektként szerepel. A Bizottság azt kérdeje meg, hogy az adott tevékenység K+F tevékenységnek minősíthető-e, illetve kételyeinek adott hangot a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan.
- (312) Ami a K+F tevékenységeket illeti, az olasz hatóságok be tudták bizonyítani, hogy a repülő kibővítésére irányuló tevékenységek a géptest teljes szegmenseinek újratervezésével jártak, azzal a céllal, hogy a repülőgép súlya és a projekt költségei csak minimálisan változzanak. A projekt keretében az Aeromacchi két prototípust hozott létre.
- (313) Az ösztönző hatással kapcsolatban az olasz hatóságok bebizonyították, hogy a projektnak (valamint a DO328 panelekre vonatkozó másik projektnak) szánt finanszírozás lehetővé tette, hogy az Aeromacchi lényegesen növelje a K+F tevékenységekre fordított kiadásait. Az 1993–1999. közötti időszakban a két DO328 projektre fordított kiadások elérték a vállalkozás által K+F tevékenységekre szánt teljes költségek [...] %-t. Olaszország továbbá azzal érvelt, hogy mivel az Aeromacchi a katonai ágazatra szakosodott, nem volt hozzászokva a polgári projektekhez, és jelentős módosításokat kellett végrehajtania, amelyek további beruházásokat tettek szükségessé.
- (314) A projekttel kapcsolatos támogatható beruházások összege 66 360 millió ITL-t tett ki. Az olasz hatóságok által a támogatásnyújtás idején meghatározott kezdeti maximális intenzitás 43,49 % volt (tehát alacsonyabb, mint az 1996-os keretszabályozásban megengedett 44 %-os maximális küszöb). A visszafizetési terv azt mutatja, hogy ezt az intenzitást 2010-ben érik el, amikor a teljes tartozást vissza kell fizetni az államnak.
- (315) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Aeromacchi DO328 EC projektje részére nyújtott támogatás összegegyeztethető a Szerződéssel és az 1996-os keretszabályozással, valamint a támogatható K+F tevékenységekre és az ösztönző hatásra vonatkozó kételyek tisztázódtak. A kedvezményezett, az Aeromacchi vállalkozás 2010-ig köteles visszafizetni a teljes összeget.
- f) *Az Aeromacchi által megvalósított DO328 Panels projekt*
- (316) Ezt a projektet az Aeromacchi 1993–1999. között valósította meg, és volt a célja, hogy a fejlesztési költségek csökkentése mellett innovatív koncepciókat fejlesszen ki különböző hosszanti méretű, modulós alkotóelemek kialakításához, amelyeket különböző hosszúságú géptestek gyártásához alkalmaznak.
- (317) A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban 9. számú projektként szerepel. A Bizottság azt kérdeje meg, hogy az adott tevékenység K+F tevékenységnek minősíthető-e, illetve kételyeinek adott hangot a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan.
- (318) A K+F tevékenységekkel kapcsolatban az olasz hatóságoknak sikerült bebizonyítani, hogy a projekt a géptest-panelek fejlesztésének a Daewoo-tól az Aeromacchi vállalkozáshoz történő áthelyezését célozta, az egész projekt felülvizsgálatával és újragondolásával. A projekt ezenkívül összetett anyagok felhasználására is vonatkozott.
- (319) Az ösztönző hatással kapcsolatban az olasz hatóságok elegendő információt szolgáltatottak az Aeromacchi K+F tevékenységeiről annak bizonyítására, hogy a kérdéses projekt a vállalkozás számára újfajta tevékenységekre vonatkozott, úgy annak horderejét, mint a technológiákat tekintve. Az olasz hatóságok továbbá információt szolgáltatottak az Aeromacchi által K+F tevékenységekre fordított kiadások alakulásáról, amint azt a DO328 EC projekt keretében is jelezték.
- (320) A támogatható beruházások értéke 51 480 millió ITL-t tett ki. A támogatásnyújtás idején a kezdeti intenzitás 42,30 %-os volt (tehát alacsonyabb, mint az 1996-os K+F keretszabályozásban előírt 44 %-os maximális intenzitás).
- (321) Ezt az intenzitást 2006-ban érték el, amikor a halmozott intenzitás 42,51 %-os volt. Ennek értelmében a vállalkozásnak vissza kell fizetnie az 54 454 millió ITL összegű teljes tartozását (azaz a 2007-es évre tervezett 37 751 millió ITL-t, valamint a még nem visszafizetett 16 703 millió ITL-t) az összetett kamatokkal együtt, amelyek 2007. december 31-ig [...] millió ITL-nek feleltek meg.
- (322) A Bizottság tehát azt a következtetést vonhatja le, hogy az Aeromacchi DO328 Panels projekt részére nyújtott támogatás összegegyeztethető a Szerződéssel és az 1996-os keretszabályozással, mivel a támogatható K+F tevékenységekkel és az ösztönző hatással kapcsolatos kételyek tisztázódtak, feltéve hogy az Aeromacchi a teljes tartozását és az összetett kamatokat azonnal visszafizeti.
- g) *Az Alenia által megvalósított ATR72 projekt*
- (323) Az eljárás megindításáról szóló első határozat megemlíti az Alenia vállalkozás⁽⁵¹⁾ projektjét, amely egy regionális utasszállításra használt reaktoros repülőgépre vonatkozik (12. számú projekt). Az akkor rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság nem adott hangot kételyeinek a projekttel kapcsolatban. Mindazonáltal nyilvánvalóvá vált, hogy a következő években a vállalkozás által viselt támogatható kiadások az ATR72-re vonatkozó más projekteket érintettek⁽⁵²⁾. A támogatásnyújtásról szóló utolsó határozatban meghatározták az ATR72 részére nyújtott különféle támogatások végleges feltételeit.
- (324) A projekt regionális utasszállításra használt reaktoros repülőgéphez alkalmazható repülőgép-szerkezetek fejlesztésére vonatkozik, amelyet az Alenia Aeronautica és az EADS 50 %-ban közös vállalkozása, az ATR konzorcium hajtott végre.
- (325) Az ATR72 támogatható beruházásainak értéke összességében 165 442 millió ITL-t tett ki. A kezdeti maximális intenzitás 49 %-os volt.
- (326) Mindazonáltal a nyújtott támogatások intenzitása ennél magasabbnak bizonyult. Ugyan törlesztésekre sor került, de azok csak részlegesek voltak, és nem tartották be a visszafizetési tervben foglaltakat. Ezért a kamatlábakat 1998-tól kell számolni, azaz attól az időponttól, amikor a halmozott intenzitás elérte az 1986-os keretszabályozásban előírt 49 %-os maximális szintet. Következésképpen a

⁽⁵¹⁾ Kezdetben Aeritalia, majd Alenia Aerospazi o.

⁽⁵²⁾ A támogatásnyújtásról szóló határozatokat 1988. november 8-án, 1990. december 18-án, 1991. december 18-án és 1991. december 21-én fogadták el.

vállalkozás köteles azonnal visszafizetni a még fennmaradó 31 573 millió ITL összegű kölcsönt. Továbbá meg kell fizetnie az összetett kamatokat is, amelyek 2007. december 31-ig [...] millió ITL-nak felelnek meg.

(327) A rendelkezésre álló új információk fényében a Bizottság levonhatja azt a következtetést, hogy az Alenia által megvalósított, az ATR72-re vonatkozó projektek azzal a feltétellel tekinthetők összeegyeztethetőnek a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy az Alenia vállalkozás azonnal visszafizeti a teljes tartozását az összetett kamatokkal együtt.

h) *Az Alenia által megvalósított ATR42-500 projekt*

(328) A projektet az Alenia vállalkozás valósította meg és egy regionális utasszállításra használt, legfeljebb 50 fő befogadóképességű reaktoros repülőgép utolsó változatának kifejlesztésére vonatkozik. A projektet az eljárás megindításáról szóló első határozat nem említette. A támogatásokat 1994-ben nyújtották.

(329) Összességében az támogatható beruházások értéke 35 997 millió ITL-t tett ki. A támogatás kezdeti intenzitása 35,87 %-os volt (tehát alacsonyabb, mint az 1986-os keretszabályozásban előírt 49 %-os maximális intenzitás).

(330) Mivel a visszafizetések némi késéssel történtek meg és a támogatás intenzitására vonatkozó tényleges számítások elérik a 47,75 %-ot, a módszer alkalmazása esetén az Alenia köteles a teljes tartozását azonnal visszafizetni: a 2007-ben előirányzott 20 027 millió ITL visszafizetéshez hozzá kell adni a nem visszafizetett összeg fennmaradó részét, 17 961 millió ITL-t, valamint az összetett kamatokat, amelyek 2003-tól 2007. december 31-ig elérik a [...] millió ITL-t.

(331) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy az Alenia által megvalósított, ATR42-500-re vonatkozó projekt azzal a feltétellel tekinthető összeegyeztethetőnek a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy az Alenia társaság azonnal visszafizeti a nem visszafizetett kölcsön teljes összegét az összetett kamatokkal együtt.

i) *Az Alenia által megvalósított MD11 Lower Panels projekt*

(332) Az Alenia projektje arra irányult, hogy új eljárásokat és automatizált fejlesztési koncepciókat valósítson meg a repülőgép-szerkezetekhez, különös tekintettel az MD11 orr- és farokegységére. A projektet 1996–97-ben hajtották végre.

(333) A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban 7. számú projektként szerepel. A Bizottság azt kérdőjelezte meg, hogy az adott tevékenység K+F tevékenységnek minősíthető-e, illetve kételyeinek adott hangot a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan.

(334) Az olasz hatóságok által közölt információk fényében a Bizottság megállapítja, hogy a projektet alkotó különböző feladatok támogatható K+F tevékenységeknek minősülnek, mivel prototípusokra vonatkozó fejlesztésekre és eljárásokra vonatkoznak.

(335) Az ösztönző hatást illetően az olasz hatóságoknak sikerült bebizonyítaniuk, hogy a támogatások lehetővé tették az Alenia számára, hogy a K+F tevékenységekre fordított

kiadásait az ágazatra jellemző szinthez tudja igazítani ([...]). Továbbá a támogatások lehetővé tették, hogy az Alenia a jelenlegi tevékenységei mellett kiegészítő tevékenységeket valósítson meg. Végül Olaszország szerint a támogatások lehetővé tették az Alenia tevékenységeinek jelentős mértékű technológiai javítását, amelynek eredményeként alacsonyabb arányban volt szükség a panelek újrafeldolgozására vagy újratervezésére, illetve csökkent az összeszerelési idő.

(336) A tervezett beruházás értéke elérte a 69 711 millió ITL-t, a támogatás intenzitása 30,32 %-os volt, tehát alacsonyabb, mint az 1986-os keretszabályozásban előírt, 35 %-os maximális intenzitás.

(337) Mindazonáltal a projektet sokkal korlátozottabb alkalmazási körben valósították meg és a beruházások mindössze 36 266 millió ITL-t értek el. A támogatás intenzitása 15,65 %-os volt. A kölcsön tőkerészét 2002-ben teljes mértékben visszafizették.

(338) A Bizottság tehát levonhatja azt a következtetést, hogy az MD11 Lower Panels (MD11LWR) projekttel kapcsolatos támogatás összeegyeztethető a Szerződéssel és az 1996-os keretszabályozással.

j) *Az Alenia által megvalósított Falcon 2000 projekt*

(339) A projektet az Alenia valósította meg és a Dassault Falcon 2000 *business jet* repülőgép-szerkezetére vonatkozott. Az Alenia a hátsó géptesten, a motor gondoláin, a motor tartóoszlopain és a szárnyak merev borításán dolgozott.

(340) A projekt, amelyet az eljárás megindításáról szóló első határozat nem említ, 1991. és 1993. között került megvalósításra.

(341) A támogatható beruházás 30 520 millió ITL-t tett ki. A kedvezményes kölcsönből származó támogatás intenzitása 38,16 %-os volt, azaz kissé meghaladta az 1986-os keretszabályozásban előírt maximális kezdeti intenzitást (37,5 %).

(342) Mivel a fenti, 37,5 %-os maximális intenzitást már 2006-ban elérték, az Alenia köteles azonnal visszafizetni a teljes tartozását, azaz 11 605 millió ITL-t (amely a 2007-ben esedékes 5 725 millió ITL-ből és a fennmaradó 5 880 millió ITL-ből tevődik össze). Továbbá az Alenia köteles megfizetni az összetett kamatokat, amelyek 2007. december 31-ig [...] millió ITL-t ettek ki.

(343) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy a Falcon 2000 projekt megvalósításához az Alenia számára nyújtott támogatás azzal a feltétellel tekinthető összeegyeztethetőnek a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy kedvezményezett vállalkozás a tartozás teljes összegét és az összetett kamatokat azonnal visszafizeti.

k) *Az Alenia által megvalósított MD11 Winglet projekt*

(344) Ezt a projektet az Alenia valósította meg, és a repüléstechnikai alkalmazások céljaira szolgáló számítási módszerek kidolgozására, új, nagy merevségű anyagok jellemzőinek meghatározására, valamint fejlett polimerizációs eljárások kifejlesztésére vonatkozott. A projekt keretében a fenti technológiákat olyan szerkezetekre alkalmazták, amely képes csökkenteni az MD11 szárnyvégei által keltett légörvényt.

- (345) A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban 11. számú projektként szerepel. Az akkoriban rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság nem emelt kifogást a projekttel szemben. Azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a támogatást a rendelkezésre álló információkban szereplő feltételektől eltérő feltételekkel nyújtották.
- (346) A projektet 1987–1989 között valósították meg. A 1986-os K+F keretszabályozásban előírt maximális megengedhető elméleti intenzitás 41 %-os volt. A támogatható finanszírozás 21 826 millió ITL-t tett ki.
- (347) Viszont az 1990-től fizetett kölcsön támogatási intenzitása 48,63 %-os volt. A 41 %-os maximális intenzitást 1995-ben érték el, amely évben a tartozást vissza kellett volna fizetni és amelytől kezdődően a kamatokat fel kell számolni. Az Alenia tehát köteles visszafizetni a támogatás 4 236 millió ITL összegű, még nem visszafizetett részét, valamint az összetett kamatokat, amelyek 2007. december 31-én [...] millió lírát tettek ki.
- (348) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy az MD11 Winglet projekt azzal a feltétellel tekinthető összeegyeztethetőnek a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy az Alenia társaság a teljes tartozását és az összetett kamatokat azonnal visszafizeti.
- l) *Az Alenia által megvalósított MD95 projekt*
- (349) Az Alenia projektjének célja a nagyméretű repülőgépszerkezetek automatizált fejlesztését szolgáló új eljárások és koncepciók kidolgozása és bevezetése volt. A projekt magában foglalta továbbá a kidolgozott eljárásoknak és koncepcióknak a nolai gyárban (Olaszország, Campania tartomány) történő hitelesítését is.
- (350) A projekttel kapcsolatos tevékenységeket 1996–1999 között hajtották végre. A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban 5. számú projektként szerepel. A Bizottság azt kérdőjelezte meg, hogy az adott tevékenység K+F tevékenységnek minősíthető-e, illetve kételyeinek adott hangot a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan.
- (351) A K+F tevékenységekkel kapcsolatban az olasz hatóságok bebizonyították, hogy az Alenia új informatikai programokba és számítási módszerekbe ruházott be, amelyeket a prototípusokhoz használt fel. A tevékenységek kiterjedtek továbbá a géptest-alkotóelemek szerkezeti megoldásainak összehasonlításán alapuló alkalmazások használatára, valamint az alkotóelemek új korrózióvédelmi rendszereinek tanulmányozására.
- (352) Az ösztönző hatással kapcsolatban az olasz hatóságoknak sikerült bebizonyítaniuk, hogy a projekt és az MD11-en elvégzett munkák (lásd MD11LWR) segítségével az Alenia új ismeretekre tett szert a géptestekre vonatkozóan. Továbbá a támogatásoknak köszönhetően az Alenia növelhette a K+F tevékenységekre fordított kiadásait.
- (353) A projekt keretében támogatható beruházási költségek 149 629 millió ITL-t tettek ki, míg a támogatás 1996-os K+F keretszabályozásban előírt maximális intenzitása 38 %-os volt.
- (354) A projekt ezt az intenzitást 2009-ben éri el. Következésképpen a kedvezményezett vállalkozásnak 2008 végéig a teljes tartozását (96 701 millió ITL) vissza kell fizetnie.
- (355) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy az MD95 projekt vonatkozásában a K+F tevékenységekkel és az ösztönző hatással kapcsolatos kételyek megszűntek. A Bizottság véleménye szerint az MD95 projektnek nyújtott támogatás azzal a feltétellel egyeztethető össze a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy az Alenia 2008 végéig a teljes tartozását visszafizeti.
- m) *a Piaggio által megvalósított Falcon 2000 projekt*
- (356) Ezt a projektet a Piaggio vállalkozás valósította meg, és tárgya a Falcon 2000 volt ⁽⁵³⁾. A projekt során a Piaggio az Aleniával párhuzamosan, de eltérő feladatokon dolgozott. A Piaggio munkája főleg a (lineáris és nem lineáris) szerkezeti elemzésre, a szerkezet károkkal szembeni ellenállásának elemzésére, valamint rendkívüli események szerkezeti elemzésére vonatkozott (madarak által okozott ütések, ütközési ellenállás és kényszerleszállás tengeren).
- (357) Ezt a projektet – amely nem szerepel az eljárás megindításáról szóló első határozatban – 1991–1993. között valósították meg.
- (358) A támogatható beruházás értéke 31 038 millió ITL-t tett ki. Kezdetben a támogatás intenzitását a kedvezményes kölcsön nyújtására vonatkozó feltételek szerint 37,75 %-ban rögzítették, azaz az 1986-os keretszabályozásban előírt 38 %-os maximális intenzitásnál alacsonyabb szinten.
- (359) Tekintettel egy eltérő visszafizetési tervre, a támogatást végül 33,23 %-os intenzitással nyújtották. E terv szerint a Piaggio 2009-ig fizetheti vissza a kölcsönt.
- (360) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy a Piaggio által megvalósított Falcon 2000 projekt azzal a feltétellel egyeztethető össze a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy a visszafizetési tervet betartják.
- n) *Az Avio által megvalósított GE90B projekt*
- (361) Ezt a projektet az Avio valósította meg és a General Electric által kifejlesztett GE90 motorra vonatkozik. Az Avio a motor 7 %-ért volt felelős, s ez nagyobb munkahányad, mint ami a korábbi motorok esetében előfordult. Az Avio különösen az alacsony nyomású turbina nagyméretű alkatrészeinek fejlesztéséért volt felelős.
- (362) Ezt a projektet – amely nem szerepel az eljárás megindításáról szóló első határozatban – 1991–1993. között valósították meg.
- (363) A támogatható beruházás értéke 35 674 millió ITL-t tett ki. Tekintettel a megvalósított K+F tevékenységekre, a 1986-os keretszabályozásban előírt maximális intenzitás 32,5 %-os volt.

⁽⁵³⁾ Lásd az Alenia által megvalósított Falcon 2000 projekt leírását.

- (364) Mindazonáltal a kedvezményes kölcsön intenzitása a kezdetektől fogva meghaladta az említett maximális szintet. Amint a halmozott intenzitás eléri a megengedett maximális értéket, a kölcsön nem visszafizetett tőkerészt vissza kell fizetni, és kamatot kell felszámítani. A vizsgált esetben a kezdeti intenzitást 2005-ben érték el. Az Avio által azonnal visszafizetendő összeg 40 939 millió ITL-t tesz ki (amely a 2007-ben esedékes 4 688 millió ITL-ből és a fennmaradó 36 251 millió ITL-ből tevődik össze). Az Avio köteles továbbá azonnal visszafizetni a kamatokat, amelyek 2007. december 2007-ig [...] millió ITL-nak felelnek meg.
- (365) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy az Avio által megvalósított GE90B projektnek nyújtott támogatás azzal a feltétellel egyeztethető össze a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy az Alenia társaság azonnal visszafizeti a tartozása teljes összegét az összetett kamatokkal együtt.
- o) *Az Avio által megvalósított GE90 GROWTH projekt*
- (366) Ezt a projektet az Avio valósította meg és a General Electric által kifejlesztett GE90 motor egy nagyobb teljesítményű változatára vonatkozik. A GE90 Growth projekt tárgyát három különféle motor képezi, amelyet a Csendes-óceán fölött közlekedő Boeing és Airbus repülőgépeknél kívántak alkalmazni. Az Avio ez alkalommal is a program 7 %-ért, illetve az alacsony nyomású turbina nagyméretű alkatrészeiért volt felelős.
- (367) Ezt a projektet – amely nem szerepel az eljárás megindításáról szóló első határozatban – 1996–1997. között valósították meg.
- (368) A támogatható beruházás értéke 46 434 millió ITL-t tett ki. Tekintettel a megvalósított K+F tevékenységekre, a 1996-os keretszabályozásban előírt maximális intenzitás 36,25 %-os volt.
- (369) Ezt az intenzitást 2006-ban érték el. Ettől az időponttól kezdve az Avio köteles visszafizetni az államnak a teljes tartozását, azaz 47 064 millió ITL-t (amely a 2007-ben esedékes 2 123 millió ITL-ből és a fennmaradó 44 941 millió ITL-ből tevődik össze), az összetett kamatokkal együtt.
- (370) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy az Avio által megvalósított GE90 Falcon 2000 projekt azzal a feltétellel egyeztethető össze a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy a vállalkozás a tartozása teljes összegét és az összetett kamatokat azonnal visszafizeti.
- p) *Az Avio által megvalósított LPT PW308 projekt*
- (371) Az Avio projektje egy Pratt & Whitney motorhoz (PW308) tartozó alacsony nyomású turbinára vonatkozott, amelyet egy nagy *business jet*hez (valamint regionális utasszállításra használt kisméretű reaktoros repülőgépekhez) kívántak alkalmazni.
- (372) Ezt a projektet – amely nem szerepel az eljárás megindításáról szóló első határozatban – 1997–1998. között valósították meg.
- (373) A támogatható kiadások 30 688 millió ITL-t tettek ki. Az 1986-os K+F keretszabályozás által megengedett maximális kezdeti intenzitás 36 %-os volt. Az Avio részére nyújtott támogatás és a visszafizetési terv 33,88 %-os intenzitást ért el. A visszafizetési terv szerint az Avio a támogatást 2013-ig fizeti vissza.
- (374) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy a PW308 motor alacsony nyomású turbinájára vonatkozó Avio projekt azzal a feltétellel egyeztethető össze a Szerződéssel és az 1986-os keretszabályozással, hogy a vállalkozás a visszafizetési tervet betartja.
- q) *Az Alenia által megvalósított túlnyomásos kabinokra vonatkozó projekt*
- (375) Ez a projekt, amelyet az Alenia valósított meg, nagyméretű polgári célú repülőgépek részére készült túlnyomásos kabinokra vonatkozik.
- (376) A projekt az eljárás megindításáról szóló első határozatban 1. számú projektként szerepel. Az akkoriban rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság úgy határozott, hogy a projekt nem esik egyedi bejelentési kötelezettség alá, és ezért nem tartozik a határozat alkalmazási körébe.
- (377) A későbbiekben felmerült, hogy a támogatásnyújtás idején tervezett támogatható beruházás és a nyújtott támogatás összege valójában olyan mértékű volt, amely magával vonná a Bizottság részére történő egyedi bejelentési kötelezettséget.
- (378) A projekt megvalósítására 1999–2001. között került sor. A támogatást 67 758 millió ITL összegű tervezett támogatható kiadás alapján nyújtották, és az olasz hatóságok által rögzített kezdeti intenzitás 25,74 %-os volt (azaz alacsonyabb, mint az 1996-os K+F keretszabályozásban meghatározott maximális intenzitás).
- (379) Mindazonáltal a ténylegesen folyósított támogatási összegek és a támogatható kiadások alacsonyabbak voltak a kezdetben tervezettnél, és a kiadások mintegy 27 122 millió ITL-t tettek ki. A támogatás mindenesetre 2008-ban eléri a 25,74 %-os kezdeti intenzitást, következésképpen az Alenia ebben az évben köteles visszafizetni a tartozás fennmaradó részét, azaz 29 244 millió ITL-t.
- (380) A Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy az Alenia által megvalósított túlnyomásos kabinok fejlesztését célzó projekt azzal a feltétellel egyeztethető össze a Szerződéssel és az 1996-os keretszabályozással, hogy a vállalkozás 2008-ban a fennmaradó tartozását teljes mértékben visszafizeti.
- A projektek összefoglalása*
- (381) Az alábbi táblázat áttekintést nyújt a módszer hatásáról minden egyes projekt vonatkozásában. Az összegek euróban értendők, a kerekített átváltási árfolyam: 1 936 ITL = 1 euro.

5. táblázat

A projektek és a hozzájuk kapcsolódó összegek listája

Projekt	Vállalkozás	Visszafizetési feltétek
A109 DEF	Agusta	A tartozás egyenlegét (14 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
A109X	Agusta	A visszafizetési tervet a 2018-ban esedékes teljes visszafizetésig be kell tartani
A119 Koala	Agusta	A visszafizetési tervet a 2009-ben esedékes teljes visszafizetésig be kell tartani
DO328	Aermacchi	A tartozás egyenlegét (17,571 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
DO 328 EC	Aermacchi	A visszafizetési tervet a 2010-ben esedékes teljes visszafizetésig be kell tartani
DO 328 Panels	Aermacchi	A tartozás egyenlegét (28,127 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
ATR72	Alenia	A tartozás egyenlegét (16,308 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
ATR 42 500	Alenia	A tartozás egyenlegét (19,621 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
MD11 LWRP J/S	Alenia	Teljes mértékben visszafizetett kölcsön
Falcon 2000	Alenia	A tartozás egyenlegét (5,994 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
MD 11 Winglet	Alenia	A tartozás egyenlegét (2,188 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
MD 95	Alenia	A visszafizetési tervet a 2008-ban esedékes teljes visszafizetésig be kell tartani
GE90B	Avio	A tartozás egyenlegét (21,146 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
GE90 Growth	Avio	A tartozás egyenlegét (24,309 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt
LPT PW308	Avio	A visszafizetési tervet a 2013-ban esedékes teljes visszafizetésig be kell tartani
Falcon 2000	Piaggio	A visszafizetési tervet a 2009-ben esedékes teljes visszafizetésig be kell tartani
Kabinok	Alenia	A tartozás egyenlegét (15,105 millió EUR) azonnal vissza kell fizetni az összetett kamatokkal együtt

14.6. A visszafizetés feltételei

(382) A fentiek szerint az Olaszország által be nem jelentett projektek többségét illetően a visszafizetési tervek módosítására volt szükség. Számos esetben a tartozás egyenlegét azonnal vissza kell fizetni. Ezek közül néhány esetben a kedvezményezetteknek kamatot kell fizetniük, amelyet attól az évtől kezdődően számítanak, amikor a projekt elérte a tervezett maximális intenzitást. Más esetekben az a tartozás egyenlegének visszafizetését a támogatásnyújtásról szóló határozatokban rögzített tervhez képest korábban kell megkezdeni.

(383) Az egyes fent említett projektekre vonatkozó visszafizetési terveket a Bizottság és az olasz hatóságok közösen határozták meg. Utóbbiak 2007. július 31-i levelükben kötelezettséget vállaltak arra, hogy biztosítják a projektek visszafizetésére vonatkozó tervek betartását.

(384) Az olyan esetekben, ahol a tartozás egyenlegének azonnali visszafizetését írják elő a kedvezményezett számára, azonnali visszafizetési határidőként két hónapos időtartam értendő. Ez az időtartam azzal igazolható, hogy a támogatás néhány eleme részben összeegyeztethetetlené válhatott, mivel a támogatás intenzitása magasabb volt, mint a megengedett maximális intenzitás (azaz a K+F keretszabályozások szerint megengedett intenzitás vagy a támogatásnyújtás idején érvényes kezdeti intenzitás)⁽⁵⁴⁾. A maximális intenzitás elérésének évétől kezdődően összetett kamatot kell felszámolni az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽⁵⁵⁾ értelmében.

(385) Az olasz hatóságok elismerték, hogy néhány projekt jogellenes és összeegyeztethetetlen elemeket tartalmaz. Egyetértettek az e határozatban megjelölt feltételekkel annak érdekében, hogy a fenti támogatások tényleges és azonnali visszatérítésével kiküszöböljék a verseny torzulását.

(386) Másodsorban az olasz hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy betartják az összeegyeztethető támogatások visszafizetésének ellenőrzési feltételeit azáltal, hogy könyvvizsgáló által hitelesített éves jelentést küldenek a kedvezményezettek által visszafizetett összegekről.

(387) Az éves jelentés segítségével a Bizottság minden egyes projekt esetében ellenőrizni tudja a vonatkozó feltételek betartását. Az ellenőrzés nem jár további terhekkel, a célja csupán az e határozatban foglalt és Olaszország által elfogadott feltételek betartatása.

(388) Az olasz hatóságok információt szolgáltatottak a Bizottságnak a 159/07. sz. törvényerejű rendeletről⁽⁵⁶⁾, amely értelmében a Finmeccanica által az e határozat értelmében kifizetett összegeket átcsoportosítják az ENEA – az energiaágazatban tevékenykedő állami szerv – részéről

⁽⁵⁴⁾ Amint az itt alkalmazott módszer magyarázatából fentebb kitűnik. Lásd a támogatási eszköz jellegéről szóló részt a 248-259. pontban.

⁽⁵⁵⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

⁽⁵⁶⁾ A 2007. október 1-jei 159. sz. törvényerejű rendelet, amely a módosítását követően a 2007. november 29-i 222. sz. törvénnyé változott melyet a 2007. november 30-i 279. sz. olasz hivatalos közlönyben tettek közzé.

teljesítendő kifizetés céljára, amelyet utóbbinak a római fellebbviteli bíróság határozata értelmében a Finmeccanica csoporttal szembeni jogvita keretében kell végrehajtania.

- (389) A Bizottságnak ebben a szakaszban nem szükséges vizsgálnia, hogy a 159/07. sz. törvényerejű rendelet alapján végzett műveletek újabb állami támogatások nyújtásával járnak-e az e határozat tárgyát képező jogellenes támogatás visszafizetéséhez. E műveletek az eljárás keretén kívül zajlanak. Tehát e határozat nem sérti azt az esetleges vizsgálatot, amelyet a Bizottságnak a 159/07. sz. törvényerejű rendelet alapján végrehajtott műveletekkel kapcsolatban kell indítania.
- (390) A Bizottság emlékeztet rá, hogy az Európai Közösségek Bíróságának ítélkezési gyakorlata világosan rendelkezik ezzel kapcsolatban, amint azt a közelmúltban Geelhoed⁽⁵⁷⁾ főtanácsnok a *Lucchini*-ügyben⁽⁵⁸⁾ megfogalmazott indítványában összefoglalta. Ebben az ügyben a Bíróságnak előzetes döntéshozatali eljárás keretében arról kellett határoznia, hogy egy nemzeti bíróság határozata megíjíthatja-e a Bizottság kizárólagos ellenőrzési hatáskörének gyakorlását az állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetősége, illetve esetlegesen a támogatás visszafizetésének elrendelése tekintetében.
- (391) Ebből következik, hogy az állam köteles tiszteletben tartani a közösségi jog elsőbbségét, valamint a Bizottság kizárólagos hatáskörét annak megállapítására, hogy az állami támogatás összeegyeztethető-e vagy sem. Egy támogatásról hozott nemzeti határozat (törvényerejű rendelet vagy ítélet formájában) nem helyettesítheti az állami támogatások nyújtására előírt eljárást, amely csak a Bizottság jóváhagyását követően zárul le.

14.7. Az egyes projektek értékelésének következtetései

- (392) Amint az a (248)–(259) preambulumbekzdésből kitűnik, a módszer biztosítja, hogy a projekteknek nyújtott támogatás ne haladja meg az alkalmazandó keretszabályozásban előírt maximális intenzitást. A nagyszabású K+F projektek részére nyújtott támogatások értékelése során a támogatás intenzitása – azaz arányossága – a bizottsági értékelés egyik legfontosabb szempontja a támogatás összeegyeztethetőségének vizsgálatában.
- (393) A Bizottság továbbá ellenőrizte a kezdeti maximális intenzitás betartását. Amennyiben egy kedvezményes kölcsön a folyósítási vagy visszafizetési módja miatt a támogatásnyújtás idején meghatározott szintnél magasabb intenzitást ér el, az említett kezdeti intenzitást meghaladó támogatást új támogatásnak kell tekinteni. Mivel az új támogatást minden valószínűség szerint a projekt lezárását követően nyújtják, és az mindenesetre kései visszafizetésekkel járna, ezen új támogatás nem fejtene ki semmilyen ösztönző hatást a kedvezményezettre, és emiatt

nem lenne összeegyeztethető egyetlen K+F keretszabályozással sem. Ha a visszafizetési határidőket a megengedhető maximális intenzitás betartásával alakították ki, a projekteknek nyújtott támogatást összeegyeztethetőnek lehet tekinteni.

- (394) A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy a repüléstechnikai ágazatra általában a hosszú távú projektek a jellemzőek, a visszafizetési időszak akár a tizenöt évet is meghaladhatja, és a projektből származó bevételek is többnyire csak hosszú távon jelentkeznek. Ebben az esetben a kifizetéseket gyakran több éves időszakokra osztották el és a visszafizetések – amelyek több mint tíz évig tartottak – csak az utolsó kifizetés után kezdődtek meg. Összességében a projekteknek az indulástól az utolsó visszafizetésig számított átlagos időtartama kb. tizennyolc évet tett ki.
- (395) Ezért a Bizottság a tizenhét vizsgált projektet illetően azt a következtetést vonhatja le, hogy a módszer szerint kiigazított támogatási intenzitás megfelel a keretszabályozásokban foglalt feltételeknek.
- (396) A Bizottság a rendelkezésre álló információk és a projektek hosszú időtartamának figyelembevételével jutott erre a következtetésre.
- (397) Ami az eljárás megindításáról szóló első határozatban vitatott hat projektet illeti, a Bizottság – tekintetbe véve a projektek megvalósításától eltelt hosszú időt – megállapította továbbá, hogy a K+F tevékenységek minősítése helyes volt és megfelelt a Bizottság által követett gyakorlatnak.
- (398) Végül a Bizottság úgy értékelte, hogy a fenti projekteknek nyújtott támogatásoknak volt ösztönző hatásuk.

15. A KATONAI JELLEGŰNEK MINŐSÍTETT KÉT HELIKOPTER

- (399) Amint Olaszország a 2005. októberi válaszában kifejtette, a programot katonai K+F tevékenységek finanszírozására fordították. Már az első határozat keretében elismerték, hogy az egyik projektet katonai projektnak kellett volna tekinteni, tehát a Szerződés 296. cikkének hatálya alá tartozott.
- (400) Az olasz hatóságok néhány információt közöltek az eljárás megindításáról szóló második határozatban említett két helikopterrel kapcsolatban.
- (401) Az érdekelt harmadik fél néhány észrevételt tett mindkét helikopterrel kapcsolatban.
- (402) Összefoglalva, az A139 vonatkozásában Olaszország beszámolt a helikopter fejlesztéséről, nevezetesen a rövidítés jelentéséről, és azt állította, hogy az AW139 polgári helikoptert az Agusta és több partnere fejlesztette ki állami támogatás nélkül.

⁽⁵⁷⁾ Lásd Geelhoed főtanácsnok véleményét a C-119/05. sz. Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato kontra Lucchini SpA, korábban Lucchini Siderurgia ügyben.

⁽⁵⁸⁾ Lásd a C-119/05. sz. Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato kontra Lucchini SpA, korábban Lucchini Siderurgia ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletet. Az EBHT-ban még nem tették közzé.

- (403) Azonban Olaszország szerint az Agusta kapott állami támogatást egy katonai helikopter – a [...] – kifejlesztéséhez, amely projekt a fejlesztés befejező szakaszában van.
- (404) Az érdekelt harmadik fél kifejtette, hogy álláspontja szerint az A139 teljes mértékben polgári helikopter.
- (405) A BA609 tekintetében Olaszország azt állította, hogy az Agusta feladata a projekt során egy katonai használatra szánt billenő rotor (*tilt-rotor*) kifejlesztése volt.
- (406) Viszont az érdekelt harmadik fél szerint a projekttel kapcsolatos összes nyilvánosan hozzáférhető információ arra mutat, hogy a BA609 polgári felhasználásra szánt helikopter.
- (407) A Bizottság a rendelkezésére álló információk fényében nem tud következtetésre jutni a két projekttel kapcsolatban. A Bizottság fenntartja a jogot, hogy Olaszországtól további információkat kérjen a projektek néhány szempontjának tisztázása érdekében, mielőtt a végleges határozatát meghozná. Ezért a kérdéses két projekt nem tartozik e határozat alkalmazási körébe, és egy különálló határozat tárgyát képezi majd.
- (408) Mindenesetre egy adott felszerelés jellege és katonai felhasználási célja önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a Szerződés 296. cikke alapján mentesüljön a közösségi szabályok alól. Ilyen intézkedésre valamely tagállam alapvető biztonsági érdekeinek védelme érdekében is szükség van. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 296. cikket korlátozó értelemben, és kizárólag kivételes, világosan meghatározott esetekre kell alkalmazni. Továbbá a tagállam feladata annak bizonyítása, hogy a mentesség feltételei teljesülnek.

16. KÖVETKEZTETÉS

- (409) Tekintettel az összes fenti elemre, a Bizottság úgy határozott, hogy lezárja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást a tizenhét egyedi K+F projekt ügyében, amelyek bejelentését Olaszország elmulasztotta, s amelyeket emiatt jogellenesnek kell tekinteni.
- (410) Az eljárási szabályzat 1. cikkének e) pontja értelmében az olyan egyedi támogatás, amely bejelentési kötelezettség alá tartozott volna, de a bejelentés nem történt meg, az eljárási szabályzat 1. cikkének f) pontja értelmében jogellenes támogatás. A Bizottság a jogellenes támogatásra vonatkozó ezen határozatát az eljárási szabályzat 13. cikke alapján hozta meg.
- (411) Az eljárási szabályzat 13. cikkének rendelkezései szerint a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatok esetében az eljárást a 7. cikk szerinti határozat zárja. A Bizottság e határozatot az eljárási szabályzat 7. cikkének (4) bekezdése értelmében hozta minden megemlített egyedi projektre vonatkozóan, és minden egyes projekt visszafizetési feltételei alapján.
- (412) Ami az eljárás megindításáról szóló első határozatban hat projekt vonatkozásában kifejezett kételyeit illeti, a Bizottság

azt a következtetést tudja levonni, hogy az intézkedések megfelelnek a K+F tevékenységeknek, és a támogatások a kedvezményezettekre ösztönző hatást fejtettek ki.

- (413) A Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a teljes program során alkalmazott támogatási eszköz kamatmentesen nyújtott kedvezményes kölcsönök formájában jelent meg. Azonban számos esetben az eszköz alkalmazása során nem tartották be a kezdeti feltételeket, és a kedvezményezetteknek előnyösebb feltételeket nyújtottak.
- (414) A Bizottságnak és az olasz hatóságoknak sikerült kidolgozniuk egy olyan módszert, amely alkalmas a túl magas kezdeti intenzitások, illetve a támogatások nem kellő szigorral történő alkalmazásának kiigazítására.
- (415) A Bizottság az olasz hatóságoktól megkapta a be nem jelentett projektek listáját a projektekre alkalmazott módszer szerint számított visszafizetési tervekkel együtt.
- (416) Olaszország vállalta, hogy a minden egyes projekt visszafizetési tervét betartja.
- (417) Olaszország ezenfelül kötelezte magát a megjelölt ellenőrzési feltételek betartására, azaz annak biztosítására, hogy az azonnali visszafizetésekre a jelen határozat időpontjától számított két hónapon belül sor kerül, és a Bizottság részletes éves jelentéseket kap a visszafizetések jövőbeli alakulásáról.
- (418) A projektek listája nem zárja ki az olyan más projekteket, amelyek esetlegesen a Bizottság tudomására jutnak, vagy amelyekről a Bizottság a későbbiekben információkat kap.

- (419) Ezzel szemben a Bizottság nem tud következtetést levonni az eljárás megindításáról szóló második határozat keretében említett két projektről, amelyek esetében a katonai jelleget kérdőjelezte meg. A Bizottság fenntartja a jogot, hogy e tekintetben Olaszországtól további információkat kérjen annak érdekében, hogy a közeljövőben e tárgyban határozatot hozhasson.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Olaszország által az 1985. december 24-i 808. sz. törvény 3. cikkének a) pontja szerint a repülőtechnikai iparban K+F projektek részére nyújtott, az e cikk (2) bekezdésében felsorolt egyedi támogatások a Szerződés 87. cikkének (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőek a közös piaccal, amennyiben az e határozat 2. és 3. cikke feltételeinek megfelelnek.

Az érintett projektek a következők:

- a) Támogatások az Agusta részére: A109DEF, A109X, A119 Koala projektek;
- b) Támogatások az Aeromacchi részére: DO328, DO328EC, DO328 Panels projektek;

- c) Támogatások az Alenia részére: ATR72, ATR42 500, MD11 LWRP J/S, Falcon 2000, MD11 Winglet, M D95 és túlnyomásos kabinokra vonatkozó projektek;
- d) Támogatások az Avio részére: GE90B, GE90 Growth, LPT PW308 projektek;
- e) Támogatások a Piaggio részére: Falcon 2000 projekt.

2. cikk

Az Olasz Köztársaság biztosítja, hogy az alábbi feltételek minden egyes alábbi projekt és kedvezményezett esetében érvényesülnek:

- a) az Agusta részére nyújtott támogatás
- i. Az A109DEF projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;
 - ii. Az A109X projekt esetében a visszafizetési tervet be kell tartani a kölcsön teljes visszafizetéséig, 2018. december 31-ig;
 - iii. Az A119 Koala projekt esetében a visszafizetési tervet be kell tartani a kölcsön teljes visszafizetéséig, 2009. december 31-ig;
- b) az Aermacchi részére nyújtott támogatás
- i. A DO328 projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;
 - ii. A DO328EC projekt esetében a visszafizetési tervet be kell tartani a kölcsön teljes visszafizetéséig, 2009. december 31-ig;
 - iii. A DO328 Panels projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;
- c) az Alenia részére nyújtott támogatás
- i. Az ATR72 projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;
 - ii. Az ATR42-500 projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;
 - iii. A Falcon2000 projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;
 - iv. A MD11 Winglet projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;

- v. Az MD95 projekt esetében a visszafizetési tervet be kell tartani a kölcsön teljes visszafizetéséig, 2008. december 31-ig;

- vi. A túlnyomásos kabinok projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;

- d) az Avio részére nyújtott támogatás

- i. A GE90B projekt esetében a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;

- ii. A GE90 Growth projektre vonatkozóan a tartozás egyenlegét és az összetett kamatokat azonnal vissza kell fizetni;

- iii. Az LPT PW308, a visszafizetési tervet be kell tartani a kölcsön teljes visszafizetéséig, 2013. december 31-ig;

- e) a Piaggio részére nyújtott támogatás

- i. A Falcon 2000 projektre vonatkozóan a visszafizetési tervet be kell tartani a kölcsön teljes visszafizetéséig, 2013. december 31-ig.

3. cikk

(1) Az azonnali visszatérítést e határozat keltétől számított két hónapon belül kell végrehajtani a nemzeti törvényben előírt eljárás alkalmazásával, a határozat azonnali és hatékony végrehajtása érdekében.

(2) Az azonnali visszatérítésre alkalmazott kamatok a 794/2004/EK rendelet szerint kerülnek kiszámolásra.

(3) Az e határozat kihirdetésétől számított két hónapon belül az Olasz Köztársaság közli a Bizottsággal az alábbi információkat:

- a) a kedvezményezettektől visszanyert teljes összeg;

- b) az e határozat végrehajtásra érdekében fogantatott és fogantatandó intézkedések részletes leírása;

- c) a támogatás visszafizetését bizonyító dokumentáció.

(4) Az Olasz Köztársaság tájékoztatja a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében elfogadott nemzeti intézkedések előrehaladottsági fokáról a 2. cikk szerinti támogatás teljes visszafizetéséig.

Az Olasz Köztársaság azonnal, a Bizottság egyszerű kérésére tájékoztatást ad a határozatnak való megfelelés érdekében megvalósult vagy tervezett intézkedésekről.

Az Olasz Köztársaság továbbá részletes információkat közöl a visszafizetett támogatások és a kedvezményezettek által fizetett kamatok összegéről.

(5) Azokra a támogatásokra vonatkozóan, amelyek visszafizetési terve 2008-on túllép, Olaszország könyvvizsgáló által ellenőrzött éves beszámolót küld a Bizottságnak a kedvezményezettektől kapott fizetésekről.

4. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2008. március 11-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja
